

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: directeurswoning zuivelfabriek	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: woonhuis	Karakteristiek pand
Adres: Drafsportlaan 2	MIP-code: FR-WES-171 Kadaster: WVG D 8951	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de woonhuizen aan de Lycklamaweg, hoeklocatie
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		door kleurstelling, detaillering, volume is pand markant aanwezig
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan / en door de omgeving door situering, omvang en bouwstijl
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		2 bouwlagen onder schildak en deel verdieping onder platdak met dakschilden
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengestelde volumes met portiek en erker op nagenoeg viekant grondplan
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in vergelijking tot omliggende panden is het een relatief grote woning
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		samengestelde hoekige vormen; hoekige vormen in erker en portiek en dakkapellen
aanzichten			
betekenis van de gerichtheid	■		de twee frontgevels (beiden 'pronk'gevels) gericht naar Lycklamastraat en de Drafsportlaan. Vanaf de openbare ruimte duidelijk waarneembaar
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door: basement, lijstgoot, kozijnhoogtes, daklijsten, materialisatie
gehalte van de gevelcompositie	■		alle gevelopening op dezelfde hoogte, stucwerk boven metselwerk, als scheiding tussen de twee bouwlagen. Goede maatverhoudingen
opmaak			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk, kruispan, snijvoeg, houten vensters, glas-in-lood, stucwerk
typerende kleurtoon / kleuroepassing		■	grijs basement, roodbruine steen, wit stucwerk, groene kozijnen, witte ramen
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	lijstgoot, stoep en tegels in portiek bij entree, erker en glas-in-lood
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		kleurstelling baksteen/stucwerk, portiek (en tegels), pan, glas-in-lood
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in oorspronkelijke structuur van Wolvega, langs de Lycklamaweg. Het gebied waarin de Lycklamastate heeft gestaan (van fam. Lycklama a Nijeholt) en waar de zuivelfabriek heeft gestaan (waarvan dit de Directeurswoning was)
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van de <i>vernieuwingsstijl</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object			
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische en sociaalhistorische waarden
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit	■		directeurswoning van de verdwenen zuivel- (boter)fabriek
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20
	relevant: als het aspect concreet in beeld is.		specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1914/1915

Huidige bouwtechnische toestand:

opengaande (franse) balkondeuren boven erker in de frontgevel is verdwenen, ook het balkonhek is weggehaald; sporen hiervan zijn nog te zien in het stucwerk en door de opvulling met plaatmateriaal onder de vensters waar eerst de deuren hebben gezeten

Opmerkingen:

Datum opname: oktober 2009 / 8-02-2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Drafsportlaan 2**

Oorspr. functie: directeurswoning zuivelfabriek
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-171   Kadaster: WVG D 8951

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

In 1914/1915 werd de coöperatieve zuivelfabriek De Takomst te Wolvega gebouwd. Deze verving vele kleinere zuivelfabrieken die sinds eind 19^e eeuw in de dorpen ontstonden, zowel particulier als coöperatief. De Takomst is tijdenlang nog de enige zuivelfabriek geweest in de gemeente en sloot in 1959.

Op het terrein van de zuivelfabriek is nieuwbouw gerealiseerd. Enkel de directeurswoning en de in de nabijheid gelegen arbeiderswoningen (woningbouwcorporatie) refereren nog aan de zuivelfabriek.

Het woonhuis ligt aan de Lycklamaweg en de Drafsportlaan, met de entree richting de Drafsportlaan. Destijds lag de ingang van de zuivelfabriek direct naast de directeurswoning.

Het huis geeft betekenis aan de omgeving door omvang, bouwstijl, volumes, kleurstelling en detaillering. De twee frontgevels zijn gelegen langs de doorlopende wegen. In de gevel aan de Drafsportlaan is de entree en in de gevel aan de Lycklamaweg de grote erker. De gevels hebben een horizontale belijning door het basement, de lijstgoot, de kozijnhoogtes, daklijsten en de overgang tussen baksteen & stucwerk (wat tevens de overgang tussen de twee bouwlagen aangeeft). Alle gevelopeningen zijn uitgelijnd op dezelfde hoogte.

De entree is gelegen in een betegelde portiek en bezit een fraai gedetailleerde deur en zij- en bovenlichten.

Het woonhuis is opgetrokken uit roodbruine baksteen in kruisverband metselwerk met snijvoegwerk en deels stucwerk. De kozijnen zijn van hout en voorzien van een natuurstenen raamdorpel. De bovenlichten op de begane grond hebben heldere glas-in-lood panelen.

Op het dak ligt een rode bruin verglaasde kruispan met bijbehorende vorsten en pironnen. In de kap zij enkele dakkapellen opgenomen. In de voorgevel is een timpaanachtig valraam ingebracht.

Karakteristieke details zijn de lijstgoot rond de samengestelde kap, de erkers met geprofileerde daklijsten en zinken bekleding, het portiek met de optrede tot het entree en het getoogde vensters ter plaatse van het trappenhuis.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is goed. Het zou aan te bevelen zijn om op den duur de balkonomheining en de openslaande (Franse) balkondeuren te reconstrueren.

Motivatie:

De woning is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Lycklamaweg;
- de architectuurhistorische waarde met de rijke decoraties en detaillering;
- de esthetische kwaliteit van het ontwerp
- de bijzondere functie / ontwikkeling verbonden met de sociaaleconomische geschiedenis van het dorp.

Zuivelfabriek met directeurswoning in 1913

Zuivelfabriek met directeurswoning, ca, 1980

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: Heerenveenseweg 31

Oorspr. functie: boerderij
Huidige functie: woonhuis
MIP-code: FR-WES-232
Kadaster: WVG D 7837

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de Heerenveenseweg, de belangrijke doorgaande weg in en uit Wolvega, gelegen tussen veelal vrijstaande woonhuizen met voortuin
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		door kleurstelling, detaillering en tuininrichting is pand markant aanwezig in dorp
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan / en door de omgeving als geheel
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		nagenoeg vierkant vloerplan onder 'afgeknot' puintdak met achteraanbouw
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume onder enkel dak, 1 bouwlaag en verdieping onder kap
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		middelgrout pand in verhouding met omliggende panden
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen met hoekpilasters en middenpartij met dakkapel waarvoor balkon.
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		frontgevel duidelijk naar de straat toe gericht; door decoraties direct in het oog springend
specifieke eigenschappen van de geleding	■		door het basement, de hoekpilasters en de kroonlijst wordt de gevel als het ware omlijst,
gehalte van de gevelcompositie		■	symmetrische voorgevel; juiste maatverhoudingen
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		singels op dakkapel, mulden pan op woonhuis, houten kozijnen, kruisverband metselwerk, hardstenen basement, hardstenen dorpels & onderliggende panelen, stuc ornamenten rond de gevelopeningen, houten kroonlijst en gootklossen
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		roodbruine baksteen, antraciet basement, grijze vensterbank, grijs&antraciet panelen onder vensterbank, witte kozijnen en roedes, antraciet ornamenten, witte hoekpilasters en kroonlijst, antraciet gootklossen, zwarte pan
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	rijk gedetailleerde dakkapel in gebogen vorm en balkon, T-vensters, hoekpilasters met verdiepte vlakken, vensteromlijsting met kuifstuk en natuursteen panelen
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		stuc ornamenten, pannen op dak en dakkapel, vorm van dakkapel, natuursteen panelen
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega, de Heerenveenseweg, hoeklocatie is de belangrijkste route van noord naar zuid door Wolvega
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van het <i>eclecticisme</i> (elementen van <i>neoclassicisme</i>)
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		diverse intrinsieke waarden zijn authentiek (ornamenten)
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling			
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit	■		gebouwd door Bernard Heinrich Lampe, de oprichter van Lampe Technical Textiles, Bernard vestigde zich in 1875 in Wolvega. Opende winkel in Sneek en gaf met zijn bedrijf een impuls in de streek, maar bemoeide zich ook met de late ontginning-(vervenings)geschiedenis van het gebied; hij overleed in 1885
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 19

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1875

Huidige bouwtechnische toestand:
Opmerkingen:

Datum opname: oktober 2009 / 24-03-2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: Heerenveenseweg 31

Oorspr. functie: boerderij (blokje)
Huidige functie: woonhuis
MIP-code: FR-WES-232

Kadaster: WVG D 7837

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

In 1875 kreeg Bernard Heinrich Lampe toestemming van zijn neven om voor eigen gewin een bedrijf te starten. Hij vetrok en vestigde zich in Wolvega. Zijn winkel opende hij in Sneek.

Het bedrijf ontwikkelde zich voorspoedig en groeide uit tot importeur en groothandel in textiel, eveneens gevestigd in Sneek. Met de groei van het bedrijf besloot Bernard Lampe zich ook in Sneek te vestigen en verkocht zijn woonhuis in Wolvega.

Het woonhuis is gelegen aan de Heerenveenseweg, de oorspronkelijke doorgaande weg Heerenveen - Wolvega.

Het woonhuis is oorspronkelijk gebouwd met een achtergelegen schuur als boerderij van het type blokje. De schuur is door de tijd heen, door nieuwe bouwontwikkeling aan de achterzijde, verdwenen. Het woonhuis is gebouwd als homogeen volume op nagenoeg vierkante plattegrond onder afgeknot schilddak en is gericht op straat.

De symmetrische voorgevel met de entree in het midden is voorzien van gestuukte hoekpilasters welke zijn voorzien geprofileerde spiegelvlakken. Boven de omstuukte entree is een dakkapel met klein (Frans) balkon geplaatst, waardoor het geheel zich manifesteert als een middenrisaliet.

Aan weerszijden van de entree zijn twee T-vensters geplaatst. De vensters bestaan uit een geprofileerd kozijn, een boven- en onderraam en een stukomlijsting met aan de bovenzijde een kuif. Aan de onderzijde zijn de vensters van een verbrede onderdorpel voorzien waaronder

gedecoreerde natuursteen platen die rusten op de natuurstenen plint (basement)

De woning is opgetrokken uit roodbruine bakstenen in kruisverband metselwerk met gesneden voeg. Op het dak van de dakkapel ligt een zwarte leipan. Op het dak van het woonhuis ligt een zwarte holle mulden pan. Aan de onderzijde van de kap is een fraaie lijstgoot geplaatst die word gedragen door rijk gesneden gootklossen. De lijstgoot is samengesteld uit een kroonlijst, fries en architraaf en loopt rond het balkon en overhoeks door.

De vensters zijn van hout en crème geschilderd. Om de vensters heen geven de antraciet lijsten contrast in kleur en dus diepte en levendigheid aan de gevel.

Karakteristiek is ook de dakkapel in gebogen (ui)vorm. Deze gebogen vorm eindigt in een punt (een makelaar). Het venster van de dakkapel is uitgevoerd in dezelfde vormtaal als de dakkapel (met name de roedeverdeling van het bovenlicht van de dakkapel is waardevol).

Karakteristiek is ook de draperie onder de daklijst van de dakkapel en de dakbedekking.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Aan de woning is recent (2010) groot onderhoud uitgevoerd. De technische toestand is goed.

Motivatie:

Het pand is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Heerenveenseweg;
- architectuurhistorische waarde / esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- de rijke decoraties in de gevel;
- de streekhistorische waarde / herinnering aan persoon;
- en de authenticiteit van de beeldwaarde en van diverse ornamenten.

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: artsenwoning (eerst bij ziekenhuis, later met praktijk)	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: makelaarskantoor	Karakteristiek pand
Adres: Hoofdstraat West 1	MIP-code: FR-WES-210 Kadaster: WVG D 8073	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de Hoofdstraat, de winkelstraat van Wolvega, hoeklocatie bij plein
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		door kleurstelling, ornamentiek en volume is pand markant aanwezig aan de Hoofdstraat
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan / en door de omgeving door omvang en bouwstijl
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		één bouwlaag hoog pand met verdieping onder kap en dakkapel
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen bouwvolume op nagenoeg vierkant grondplan,
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		grote woning /kantoor in huidige winkelstraat
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen met pilasters en middenrisaliet in vorm van opbouw boven entree
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		twee frontgevels duidelijk naar de publieke ruimte toe gericht (frontgevel aan de Hoofdstraat, zijgevel (ook met entree) aan het Van der Sandeplein); door ligging direct aan de openbare ruimte en door decoraties duidelijk zichtbaar
specifieke eigenschappen van de geleding	■		door het basement, de pilasters en de kroonlijst wordt de gevel en entreepartij als het ware omlijst, dit maakt dat er geen duidelijke horizontale of verticale geleding is
gehalte van de gevelcompositie	■		symmetrische gevel; alle maten een afgeleide van elkaar: dakkapel vensters in schaalverhouding verkleind ten opzichte van begane grond vensters
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk, gesneden voeg, hardstenen basement, houten vensters stuc decoraties in dakkapel, platte Friese pan op het dak
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		bruinrode baksteen, grijs basement en raamdorpel, witte kozijnen, groene ramen en roedes, lichte ornamenten met bordeauxrode details, zwarte pan, witte kroonlijst
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		ornamenten rond gevelopeningen, portiek, hardstenen basement, optrede tot entree en gehele dakkapel en kroonlijst
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		dakpannen; stucornamenten; dakkapel en vensters
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van het <i>eclecticisme</i> (elementen van <i>neorenaissance</i> en <i>neoclassicisme</i>)
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde en intrinsieke waarde in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		artsenwoning naast het ziekhuis (later huisartsenwoning met praktijk)
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit	■		het naast gelegen plein is vernoemd naar dokter van der Sande die van 1890 tot 1938 een huisartsenpraktijk had in het woonhuis, daarna dokter Woude (1939-1974) en vervolgens dokter Colijn (tot 2003); dit verklaart ook het entree aan de zijgevel waar de praktijk gelegen was
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 19

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: ca. 1880

Huidige bouwtechnische toestand:
Opmerkingen:

technische staat behoeft aandacht (dakkapel wordt bijvoorbeeld door stalen profiel bijeen gehouden);
lisenen rond dakkapel zijn vergelijkbaar gedecoreerd als lisenen langs frontgevel woonhuis aan Heerenveenseweg 31 Wolvega;
de rondboogvormige decoraties boven de dakkapel vensters zijn niet authentiek, op foto's tot 1914 zijn deze nog niet te vinden;
de woning heeft destijds een balkon gehad voor de dakkapel

Datum opname: oktober 2009 / 08-02-2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Hoofdstraat West 1**

Oorspr. functie: artsenwoning (eerst bij ziekenhuis, later met praktijk)
Huidige functie: **makelaarskantoor**
MIP-code: FR-WES-210 Kadaster: WVG D 8073

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

Het naastgelegen plein is vernoemd naar dokter van der Sande. Dokter van der Sande had tussen 1890 en 1938 een huisartsenpraktijk in het pand aan de Hoofdstraat West 1, met een klein ziekenhuis in het naastgelegen pand.

Na dokter van der Sande heeft dokter Woude (1939-1974) er een huisartsenpraktijk gehad en daarna dokter Colijn (tot 2003). Dit maakt dat in de zijgevel, waar de praktijk gelegen was, een entree is geplaatst. Tegenwoordig wordt het pand gebruikt als makelaarskantoor.

Het pand geeft betekenis aan de omgeving door omvang, locatie, bouwstijl (ornamentiek) en de geschiedenis.

De hoofdentree is gelegen direct aan de hoofdstraat. In de zijgevel (aan het vanderSandeplein) is het voormalige praktijk entree gelegen.

Deze twee gevels zijn duidelijk naar de publieke ruimte gericht. Door de ligging direct aan de doorgaande weg (winkelstraat) en door de decoraties springt het pand direct in het oog.

Het pand is opgebouwd op een nagenoeg vierkante plattegrond onder 'afgeknot' schilddak. De gevels zijn opgetrokken uit bruinrode baksteen in kruisverband en is voorzien van gesneden voegwerk. Op het dak ligt een zwarte platte Friese pan. De kozijnen zijn van hout en voorzien van boven- en onderraam (T-vensters) en een natuursteen onderdorpel. Boven de vensters zijn wenkbrauwen met kuifstukken aanwezig.

De voorgevel is symmetrisch ingedeeld met hoekpilasters en pilasters aan weerszijden van de entree dat zich hierdoor, en door de bovenliggende dakkapel, als een middenrisaliet manifesteert. De gevel wordt aan de bovenzijde beëindigd met een kroonlijst en aan de onderzijde door een natuursteen plint.

Karakteristiek is ook de dakkapel met de pilasterachtige elementen met spiegelvlakken. Maar ook de gedetailleerde vensters in de dakkapel en het ronde raampje in de top zijn architectonisch fraai. De hoekschoorstenen met borden geven aan dat er minimaal vier vertrekken in het pand waren voorzien van een schouw en geven daarmee het pand enige status.

De rondboogvormige decoraties boven de dakkapelvevensters zijn niet authentiek, op foto's tot 1914 zijn deze nog niet geplaatst. De woning heeft destijds ook een balkon gehad, met rijkelijk gedecoreerd gietijzeren balkonhek, voor de dakkapel.

De decoraties (bijvoorbeeld de pilasters van de dakkapel) zijn vergelijkbaar uitgevoerd als die op het pand aan de Heerenveenseweg 31 te Wolvega. Dit pand zal niet lang na die aan de Heerenveenseweg zijn gebouwd.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

De technische staat van het pand behoeft aandacht. De dakkapel wordt bijvoorbeeld door een stalen profiel bijeengehouden. Aan oude foto's is te zien dat dit al enige tijd zo is.

Motivatie:

Het pand is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Hoofdstraat;
- architectuurhistorische waarde door de karakteristieke decoraties;
- de streekhistorische waarde en sociaalhistorische waarde als huisartsenpost (met destijds zelfs bijbehorend kraamklinik / ziekenhuisje).

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: doopsgezinde kerk met woning	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: doopsgezinde kerk met woning	Karakteristiek pand
Adres: Hoofdstraat West 11 en 13	MIP-code: FR-WES-211 Kadaster: WVG D 10404	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		iets achter de rooilijn van de Hoofdstraat, de winkelstraat van Wolvega, gelegen
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		door functie, ornamentiek en ligging is het pand markant aanwezig aan de Hoofdstraat
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan / en door de omgeving door ligging en omvang
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		één bouwlaag onder zadeldak met koorsluiting
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume op rechthoekige plattegrond, nok haaks op straat gelegen, korte gevelzijde aan de weg
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		middelgrote dorpskerk maar ten opzichte van omliggende panden groot volume
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen, benadrukt door kapvorm, pilasters en steunberen en beleving in contrast met de rondboogvormige vensters en roedevoeringen
aanzichten			
betekenis van de gerichtheid	■		naar achteren springend ten opzichte van rooilijn, waardoor opvallend aanwezig in de straat; entree in frontgevel gericht op straat
specifieke eigenschappen van de geleding		■	horizontale belijning: basement, cordonband, metselwerk rollagen langs dakrand (metselwerk kroonlijst met tandfries in zijgevel); verticale belijning: steunberen
gehalte van de gevelcompositie	■		symmetrisch opgebouwde gevel; alle maten zijn een afgeleide van elkaar. goede maatverhoudingen
opmaak			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk met (deels) snijvoeg, stalen ramen, stucwerk omlijsting entree stucwerk basement, OVH pannen
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		witte ramen en roedes, gelakte blank houten entree, roodbruine baksteen, gele bakstenen ontlastbogen, grijze cordonband en basement, grijze pan
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	basement, halfzuilen en puntvormige omlijsting rondom entree, rondboogvensters met roedevoering, steunberen, metselwerkaccenten en gevelsteen (1875)
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		stalen ramen, oude pan, entree partij
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van het <i>eclecticisme</i> (<i>neoclassicisme</i> , <i>neoromaans</i>)
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde en intrinsieke waarde zijn in voldoende mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische / religieuze waarde
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20

relevant: als het aspect concreet in beeld is.

specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1875

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Hoofdstraat West 11 en 13**

Oorspr. functie: doopsgezinde kerk met woning
Huidige functie: **doopsgezinde kerk met woning**
MIP-code: FR-WES-211   Kadaster: WVG D 10404

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

De in 1875 gebouwde kerk is gelegen midden in het centrum van Wolvega aan de Hoofdstraat West. Aan de achterzijde van de kerk is een woning geplaatst tegen het koor. Deze woning maakt deel uit van het geheel. De Kerk is markant aanwezig door de naar achter gesprongen ligging aan de aan de hoofdstraat ten opzichte van de belendingen. Maar ook door functie, formaat en de ornamentiek is de kerk markant aanwezig.

De kerk is gebouwd als homogeen volume op rechthoekige plattegrond met zadeldak haaks op de straat gelegen. De kerk bezit een 3/6 koorsluiting op het zuiden. De frontgevel heeft een topgevel en centraal in deze consequent symmetrische gevel is de entree gelegen. Alle maten van deze symmetrische gevel zijn een afgeleide van elkaar en zijn terug te vinden in de gehele gevelcompositie, ook in de zijgevels.

De hoekige vormen komen niet alleen terug in de dakvorm, maar ook in de verhoogde hoekpilasters en toppilaster. Dit staat in contrast met de rondboogvormige vensters met de ronde roedeverdeling.

In de gevel is horizontale belijning verkregen door het basement, de kordonbanden en de metselwerk rollagen langs de dakrand (een metselwerk kroonlijst met tandfries in de zijgevel). De verticale belijning van de gevel is verkregen door de steunberen in de zijgevel, de aanzetblokken met daaronder doorlopende bakstenen pilasters langs de frontgevel. De entree wordt benadrukt door de fraaie omlijsting van vijfhoekige halfzuilen aan weerszijden en een timpaanachtige versiering met gedetailleerde toppilaster aan de bovenzijde.

Het kerkje is opgebouwd uit roodbruine baksteen in kruisverband met oorspronkelijk snijvoegwerk. Herstelwerk is platvol uitgevoerd. De raamvensters zijn van staal en geschilderd in wit. De entreedeur is van blank gelakt hout. De entreeomlijsting is grijs. Deze kleuren zijn niet authentiek.

Ook het basement en de fraai gedetailleerde kordonbanden zijn van een grijze kleur voorzien. De ontlastingsbogen en de bakstenen tandfries in de zijgevel is in gele baksteen uitgevoerd. De decoratieve steunberen zijn voorzien van natuursteen elementen welke aan de bovenzijde als afdekking van de steunberen fraai zijn gedetailleerd.

Op het dak ligt een grijs gesmoorde OVH dakpan. De topgevel is voorzien van een later aangebrachte zinken afdekking en de oorspronkelijke goten zijn vervangen door een eenvoudige kunststof bakgoot.

Karakteristiek is ook de gevelsteen in de frontgevel met daarin het jaartal 1875.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van de kerk is voor zover waarneembaar redelijk tot goed.

Motivatie:

De doopsgezinde kerk met achterliggende woning is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Hoofdstraat West, verbonden met de geschiedenis en ontwikkeling van het dorp;
- de, in voldoende mate aanwezig architectuurhistorische gaafheid;
- de uitdrukking van cultuurhistorische waarde;
- de rijke decoraties / ornamenten (rondom entree en de kordonbanden);

Situatie in ca. 1990 met andere kleurstelling

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: school	naam: O.B.S. tuindorp Wolvega Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: school	Karakteristiek pand
Adres: Lindelaan 20	MIP-code: FR-WES-174e	Kadaster: WVG D 8683 Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		aan het einde van de Lindelaan; een laan met aan beide zijden woningen en daartussen een gazon / haaks op de Lindelaan en maakt daarmee een omsloten U-vormige ruimte
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		school is beeldbepalend door volume, ligging en detaillering
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan de omgeving door de samenhang en ligging
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		1 tot 2 bouwlagen onder samengestelde kap
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw		■	samengestelde volume bestaande uit meerdere vooruit springende delen die de lokalen en de entree benadrukken
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		vrij fors volume in verhouding tot woningen in de wijk;
specifieke kenmerken in de vormbehandeling		■	kantige vormen te herkennen in de dakvormen, de diverse volumes en vlakindelingen de dakoverstekten en schoorstenen
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		het hoofdvolume is met de daknok parallel aan de weg geplaatst, hierdoor is de langste gevel aan de weg geplaatst, centraal in deze gevel is de entree geplaatst
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door rollagen, gevelopeningen (horizontaal geschakeld als 'vensterlijst') en gootlijst (dakoverstek)
gehalte van de gevelcompositie	■		symmetrische opbouw van de gevel, met entree centraal geplaatst, links en rechts naar voren springende volumes
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk, platte voeg, houten kozijnen, houten gootlijst, leien dak
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		witte kozijnen, groene ramen, groene entree deuren, roodbruine baksteen zwarte leien en groene gootlijst
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		driepasboogvormige entree partij in metselwerk, metselwerk-accenten boven entree partij, roedeverdelingen in de vensters, schoorstenen met keramische schoorsteenpijp, daklijst (-overstek, schoorstenen en dakpijronnen
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		metselwerk decoraties, gootlijst, schoorstenen, dakpijronnen en vensters
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van de 'jong' (jaren '20) ontwikkelde bomenvijk (tuindorp)
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		met elementen van het <i>rationalisme</i> (<i>zakelijk expressionisme</i>)
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde en intrinsieke waarde in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische waarde
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1923

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

Datum opname: oktober 2009 / 08.02.2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: Lindelaan 18 en 20

Oorspr. functie: school
Huidige functie: **school**
MIP-code: FR-WES-174e

naam: **tuindorp wolvega**
Kadaster: WVG D 8683

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

In de jaren '20 ontwikkelde zich, aan de oostzijde van het spoor, een nieuwe woonwijk. Een woonwijk die zich kenmerkte door de ruime en groene opzet. Deze 'bomen' wijk, de wijk Tuindorp, kreeg ook een eigen school dat werd gebouwd in 1923. Door de samengestelde, in traveeën gebouwde volumes, de raampartijen, het dakoverstek en de (baksteen) materialisering is de school gebouwd volgens de rationalistische stijl (zakelijk expressionisme).

Het gebouw is geplaatst aan het einde van de Lindelaan, een laan met aan beide zijden rijtjeswoningen met daartussen een gazon met lindes. Samen met de woningen omsluit de school dit groene binnengebied in een u-vorm.

De school is gebouwd uit samengestelde volumes. Het hoofdvolume aan de achterzijde is afgedekt met een lang schilddak, parallel aan de weg. Naar voren toe springt een centraal gelegen volume met het entree partij en aan de beide uiteinden van het rechthoekige hoofdvolume steken nog twee volumes naar voren. Ook onder schilddak.

Later zijn nog twee lagere volumes onder plat dak toegevoegd. Deze aanbouwen zijn architectonisch verstorend en vallen buiten de bescherming. Ook de aanbouw en bijgebouw aan de linker zijde naast de school vallen buiten de bescherming. De oorspronkelijke school was gebouwd als 'U' met een flink middenrisaliet ten bate van het entree.

Horizontale belijning in de gevel is gecreëerd door de rollagen in het baksteen metselwerk, de gevelopeningen (lijstvensters: aaneengesloten schakeling van vensters) en de gootlijst (dakoverstek).

Het schoolgebouw is opgebouwd uit bruinrode baksteen in kruisverband metselwerk met iets verdiepte voeg. De vensters bestaan uit geprofileerde kozijnen waarin ramen met roeden verdeling.

Op het dak liggen grijze natuurleien in maasdekking. De nadrukkelijk aanwezige schoorstenen van baksteen met rode keramische schoorsteenpijpen en siermetselwerk in de vorm van een draperie. De puntdaken zijn gedecoreerd met een zinken dakpiron.

Karakteristiek zijn de metselwerk accenten boven de entree en de entree partij dat is gevormd uit een driepasboog in metselwerk.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is redelijk tot goed. Mocht er in de toekomst nog eens kritisch naar het gebouw gekeken worden dan is het raadzaam om ook kritisch naar de nieuwe volumes aan de voorzijde te kijken en om al dan niet te beslissen deze te slopen en de oorspronkelijke gevel in ere te herstellen.

Motivatie:

De school is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de cultuurhistorische waarde en situering, verbonden met de geschiedenis en ontwikkeling van het gebied;
- architectuurhistorische waarde;
- de baksteen decoraties, raampartijen (roedes) en dakoverstek die tekenend zijn voor de bouwstijl;
- en de authenticiteit.

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: R.K. Pastorie	naam: St. Franciscus	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: R.K. Pastorie		Karakteristiek pand
Adres: Lycklamaweg 6	MIP-code: FR-WES-168b	Kadaster: WVG D 8286	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		iets achter de rooilijn van de Lycklamaweg: naast de R.K. kerk gelegen
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		beeldbepalend door ligging, detaillering en ensemble waarde
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		ensemble waarde met begraafplaats, kerk, parochiecentrum, R.K. basisschool, Huize Lycklama en het kapelletje aan de achterzijde op de begraafplaats
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan / en met de omgeving door functie en eenheid
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		2 bouwlagen en zolderverdieping onder schilddak; aan de kerk verbonden met tussenlid (kleedruimte voor de pastor)
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume op vierkant grondplan met erker
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		groot voornaam woonhuis (i.v.m. status pastoor)
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen, zichtbaar in vorm van volume, dakoverstek en gevelopeningen
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		gelegen achter de ommuring van het kerkelijk terrein, deel aan het zicht ontnomen
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door trasraam rollaag, venster uitlijning en dakoverstek
gehalte van de gevelcompositie	■		alle maten van de gevelopeningen komen met elkaar overeen
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		noordsverband metselwerk, houten kruisvensters, glas-in-lood in de bovenlichten grond vensters, platte voeg, nieuwe OVH pan
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		witte kozijnen, groene ramen, deels gekleurd glas roodbruine baksteen zwarte pan
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		glas-in-lood, kruisvensters, dakoverstek en erker met balkon
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		de authentieke ramen met glas-in-lood - geel glas en roedes
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega; aan de Lycklamaweg in het relatief 'jonge' ontwikkelde gebied aan de oostzijde van het spoor
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van het <i>expressionisme met neo renaissance vensters</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde
representant architect / architectonisch oeuvre	■		architect W. te Riele en J. Th. J. Cuypers
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1939

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

de tuinmuur met beelden 'leeuw met schild' maken onderdeel uit van het geheel

Datum opname: oktober 2009 / 8-02-2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: Lycklamaweg 6

Oorspr. functie: R.K. Pastorie
Huidige functie: **R.K. Pastorie**
MIP-code: FR-WES-168b

naam: **St. Franciscus**
Kadaster: WVG D 8286

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

In 1913 werd de ruim 50 jaar oude Rooms Katholieke kerk vervangen voor een neogotisch exemplaar met pastorie. Maar al 20 jaar later werd deze kerk te klein voor de groter groeiende kerkelijke gemeenschap. De kerk vroeg om een groter gebouw en heeft dat gekregen. Architect W. te Riele en J. Th. J. Cuypers (de zoon van Pierre Cuypers) ontwierpen in 1938 voor de R.K. gemeenschap in Wolvega een nieuw kerkgebouw in neogotische stijl met een bijbehorende pastorie in expressionistische stijl met Neo Renaissance details.

De pastorie is gelegen aan de Lycklamaweg in Wolvega ten oosten van het spoor. De pastorie ligt ten opzichte van de rooilijn naar achteren gelegen, op gelijke lijn als de kerk, en is beeldbepalend in de straat door deze naar achteren gelegen ligging, maar ook door volume, bouwstijl en de ensemble waarde van het grote R.K. complex (kerk, school, parochiecentrum, pastorie en bejaardentehuis).

Door middel van een tussengelegen volume (de sacristie) van 1 bouwlaag met zolder onder schilddak is de pastorie verbonden aan de kerk. De pastorie is gebouw als homogeen volume van 2 bouwlagen en zolderverdieping onder schilddak, op een nagenoeg vierkante plattegrond. De entree van de woning ligt in de sacristie onder een met pannen bedekte luifel. Het kerkelijk terrein is ommuurd. De kerktuin ligt om de pastorie en door de grote bomen in de tuin wordt de pastorie deels uit het zicht ontnomen. De tuinmuur met ezelsrug en beelden maakt onderdeel uit van de bescherming. In de zijgevel is een erker geplaatst met daarboven een balkon.

De materialisering van de pastorie is kenmerkend voor de bouwstijl. De pastorie is met roodbruine bakstenen gemetseld in noordsverband en is voorzien van platvol voegwerk. De houten vensters bestaan uit kruiskozijsen (Neo Renaissance) met boven- en onderramen. De bovenramen zijn voorzien van

glas-in-lood panelen op de begane grond en gekleurd glas op de verdieping. De deurskozijsen naar balkon en in de achtergevel zijn voorzien van kleiner bovenlicht en dubbele deuren. De maatvoering van alle vensters komt overeen. In de schuine vlakken van de erker zijn halve vensters (neo renaissance kloosterkozijn) aanwezig.

Op het dak ligt een nieuwe OVH pan. In elk dakschild is een dakkapel aanwezig en centraal op de nok staat een schoorsteen.

Karakteristiek is de afsluiting van het trasraam door een bakstenen rollaag, de rode verdeling van de vensters, het glas-in-lood en het gekleurde glas, maar ook de erker met daarboven het balkon.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van de pastorie is voor zover waarneembaar goed.

Motivatie:

de R.K. pastorie is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Lycklamaweg;
- architectuurhistorische waarde, zowel door stijl als door architect;
- als essentieel onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch van belang is;
- de, in voldoende mate aanwezige, architectonische gaafheid van het exterieur;

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: R.K. Kerk	naam: St. Franciscus	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: R.K. Kerk		Karakteristiek pand
Adres: Lycklamaweg 8	MIP-code: FR-WES-168a	Kadaster: WVG D 8266	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		iets achter de rooilijn van de Lycklamaweg, de hoofdweg door Wolvega
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		beeldbepalend door ligging, volume, detaillering, en ensemble waarde
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		ensemble waarde met begraafplaats, pastorie, parochiecentrum, R.K. basisschool St. Franciscus en het kapelletje aan de achterzijde op de begraafplaats
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		van invloed aan / en door de directe omgeving
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		één bouwlaag onder zadeldak, kleiner naar voren springend entree partij, ook onder zadeldak. Vierkante toren met achtzijdige spits
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengestelde volumes: driebeukige kruiskerk met vijfzijdig gesloten koor, toren
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		de kerk is in schaal en formaat gebouwd zoals het een flinke R.K. Kerk betaamd, groter en hoger dan de omliggende panden en zodoende duidelijk zichtbaar
specifieke kenmerken in de vormbehandeling		■	kantige vormen: kenmerkend voor neogotiek (spitsboogvormige vensters), achtkantige spits op de toren,
aanzichten			
betekenis van de gerichtheid	■		door volume en ligging (iets naar achteren gesprongen ten opzichte van de belijning) duidelijk waarneembaar vanaf de openbare ruimte. Noordwest gericht
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door rollagen, bakstenen cordonbanden in de toren, bakstenen daklijsten; verticale belijning door verticaal georiënteerde steunberen
gehalte van de gevelcompositie	■		symmetrische hoofdgevel, centraal geplaatst entree; symmetrische toren verdeling, openingen centraal geplaatst met links en rechts spaarvelden
opmaak			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		vlaamsverband metselwerk, platte voeg, vensters met brugstaven glas-in-lood panelen, natuurleien op de daken
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		gekleurd glas-in-lood, roodbruine baksteen, grijze leien en gelakte deuren
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	entree partij met gotisch boog in 5 lagen, glas-in-lood vensters, siermetselwerk in toren met spaarvelden, galmgaten/borden en wijzerplaten
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		glas-in-lood, leiwerk metselwerk decoraties
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega; langs de belangrijkste route vanuit de gemeente; in het relatief 'jonge' ontwikkelde gebied ten oosten van het spoor
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		<i>neogotische kruiskerk</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarden en intrinsieke waarden zijn in hoge mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische, religieuze en architectuurhistorische waarde
representant architect / architectonisch oeuvre	■		architect W. te Riele en J. Th. J. Cuypers
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 22

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1914 (toren) en 1939

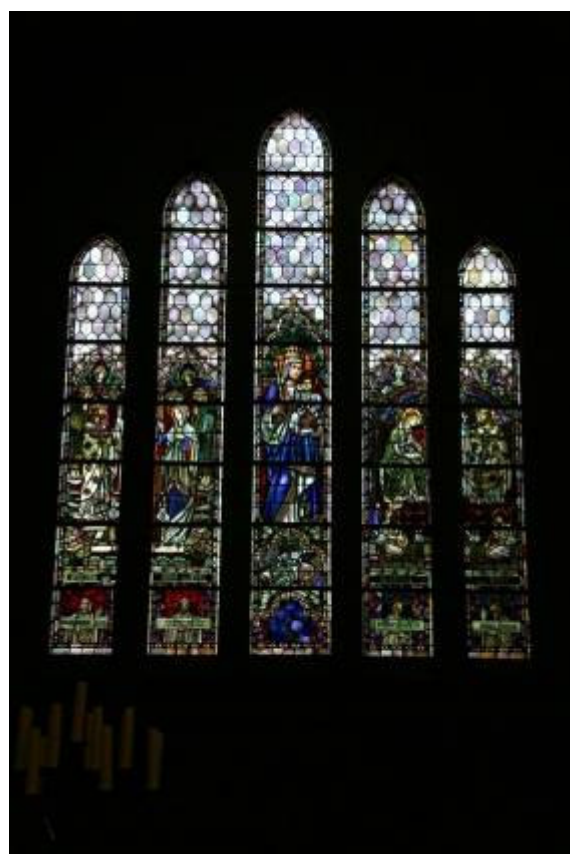
Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

de in 1914 gebouwde kerk bleek alweer te klein, in 1939 is de nieuwe kerk met pastorie opgeleverd, de toren is gelijk gebleven; typerend voor architect Cuypers jr. gebouwde R.K. Kerk in een overgangsstijl tussen neogotiek en vroeg expressionisme

Datum opname: oktober 2009 / 8.02.2011

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: R.K. Kerk	naam: St. Franciscus	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: R.K. Kerk		Karakteristiek pand
Adres: Lycklamaweg 8	MIP-code: FR-WES-168a	Kadaster: WVG D 8266	Indifferent

Redengevende omschrijving:

De in 1861 gebouwde kerk werd in 1913 vervangen door een nieuw gebouw in neogotische stijl. Maar al 20 jaar later werd deze kerk te klein voor de groter groeiende kerkelijke gemeenschap. De kerk vroeg om een groter gebouw en heeft dat gekregen. Architect W. te Riele en J. Th. J. Cuypers (de zoon van Pierre Cuypers) ontwierpen in 1938 voor de R.K. gemeenschap in Wolvega een nieuw gebouw in neogotische stijl. De toren van 1914 bleef bewaard en erachter verrees een grotere nieuwe kerk. Ook de naastgelegen pastorie werd vervangen door een nieuwe pastorie naar ontwerp van de beide architecten.

De kerk is gelegen aan de Lycklamaweg in Wolvega ten oosten van het spoor. Aan deze weg staan met name middenklasse woningen en arbeiderswoningen met tuin. De kerk ligt ten opzichte van deze woningen naar achteren gelegen en is beeldbepalend in de straat door deze naar achteren gelegen ligging, maar ook door volume, detaillering en ensemble waarde van het grote R.K. complex (kerk, school, parochiecentrum, pastorie en bejaardentehuis).

De kerk is gericht naar de straat en valt op door de schaal, zoals het een flinke R.K. Kerk betaamt: groter en hoger dan de omliggende panden en zodoende duidelijk zichtbaar.

De kerk is opgebouwd uit een samengesteld volume van toren en kerk. Het hoofdvolume is de driebeukige kruiskerk met vijfzijdig gesloten koor, onder kap met de nok haaks op de weg. De vierkante toren opgebouwd uit drie geledingen en een achtzijdig spits. Tegen de toren staat een vijfzijdige traptoren. De entree van de kerk staat in de lijn van de toren, springt naar voren ten opzichte van de kerk en is lager dan de kerk. Tegen de entree is een kapel geplaatst.

De gevel is symmetrisch opgebouwd met horizontale belijning door de rollagen en de bakstenen kordonbanden in de toren. De toren heeft ook verticale belijning door de gotische vorm van de vensters en de steunberen. De gevels zijn opgetrokken uit baksteen in Vlaams verband metselwerk met platvol voegwerk. Op het dak liggen grijze natuurleien in maasdekking. De vensters van de kerk en de toren bestaan uit glas-in-lood panelen tussen brugstaven.

Verder is karakteristiek: de entree partij met gotisch boog in 5 lagen, de toren met de spaarvelden waarin siermetselwerk, het achtzijdig basement van de spits waarin de ronde wijzerplaten verdiept zijn ingebracht. De spits is voorzien van een torenkruis met weerhaan.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is voor zover waarneembaar redelijk tot goed.

Motivatie:

De R.K. kerk is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Lycklamaweg;
- architectuurhistorische waarde, zowel door stijl als door architect als de rijke decoraties;
- de uitdrukking van een cultuurhistorische ontwikkeling;
- en de authenticiteit van het exterieur;

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: kapelletje	naam: St. Franciscus	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: kapelletje		Karakteristiek pand
Adres: Lycklamaweg 10	MIP-code: FR-WES-168e	Kadaster: WVG D 8286	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming			
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		geheel zelfstandig op de begraafplaats aanwezig
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		ensemble waarde met de R.K. Kerk, begraafplaats en overige bijgebouwen
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan en door de de omgeving (begraafplaats)
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		1 bouwlaag onder zadeldak met achteraanbouw
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengesteld homogeen volume onder dubbel zadeldak
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding met andere kapellen, middelgrote kapel
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige, hoekige vormen op rechthoekig plattegrond: fraaie bekroning op de topgevel
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		vanaf het publiek toegankelijke begraafplaats duidelijk zichtbaar; niet zichtbaar vanaf de openbare weg, gelegen achter de kerk
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door bakstenen basement, profielsteen cordonband (naar voren springend) rondom het gehele gebouw en de houten gootlijst in de zijgevels
gehalte van de gevelcompositie	■		door de cordonband wordt de illusie gecreëerd van het hebben van een verdieping De gevelcompositie is als de kerk met vensters uitgelijnd. Goede maatverhoudingen
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		halfsteensverband metselwerk, snijvoeg, houten raamkozijnen en deuren, keramische pinakels op de topgevel, leien dakbedekking in maasdekking, glas-in-lood
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		witte kozijnen, hoofddeuren zijn bruin afgelakt, zijdeur is groen, witte gootlijst, grijze leien, bruinrode baksteen
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	basement door gebruik andere (dikkere) baksteen met daarboven rollaag, cordonband, gotische vensters met glas-in-lood, rond venster in topgevel achterzijde aanzetblokken (de 'schoulers') pinakels en kruis. Voor de toegang de grote platliggende grafsteen van Tinco Martinus Lycklama a Nijeholt
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		glas-in-lood, pinakels, gietijzeren kruis op topgevel, sculptuur op frontgevel, grafsteen voor de entree van het kapelletje
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context			
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van de <i>neogotiek</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde in voldoende mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit		■	Tinco Martinus Lycklama a Nijeholt (1837 - 1900) die al in 1878 een houten kapel liet plaatsen op de begraafplaats in Wolvega. De houten kapel was in slechte staat en werd deze vervangen door een stenen exemplaar in gelijke afmeting vensterglazen hergebruikt, ook werden de marmeren tekstplaten met daarop de namen van Tinco Martinus en zijn vrouw opnieuw geplaatst
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1914

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

Datum opname: oktober 2009 / 8.02.2011

met de bouw van de RK Kerk in 1914 is naast het parochiecentrum, de school en de pastorie ook dit kapelletje gebouwd; vlak voor het kapelletje ligt een grote zerk; deze zerk vormt de toegang tot de grafkapel van wetenschapper Jonkheer Tinco Martinus Lycklama à Nijeholt en zijn vrouw, Julia Agatha, Jacobs heren van Swartzenberg en Heberlorenberg (1845-1914)

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: kapelletje	naam: St. Franciscus	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: kapelletje		Karakteristiek pand
Adres: Lycklamaweg 10	MIP-code: FR-WES-168e	Kadaster: WVG D 8286	Indifferent

Redengevende omschrijving:

In 1878 liet wetenschapper Jonkheer Tinco Martinus Lycklama a Nijeholt (1837 – 1900) een houten kapelletje plaatsen op het kerkhof van de in 1861 gebouwde kerk. Dit kapelletje had hij gekocht tijdens de wereldtentoonstelling in Parijs en werd geplaatst in Wolvega op het kerkhof bij het familiegraf. Samen met de toenmalige deken Mulder werd het interieur van het kapelletje op orde gebracht.

Toen zijn vrouw, Julia Agatha Jacoba barones thoe Swarzenberg en Hohenlansberg (1845 – 1914) overleed was het houten kapelletje in slechte staat. Dit was precies in de periode van de oplevering van de nieuwe neogotische kerk (welke in 1938/1939 opnieuw vervangen zou worden door een kerk naar ontwerp van architecten W. te Riele en J. Th. J. Cuypers (jr.).

De kerk besloot om het houten kapelletje te vervangen door een stenen exemplaar waarbij het interieur werd hergebruikt in de nieuwe kapel. Deze nieuwe kapel werd gebouwd op het stenen basement van de houten voorganger. De vorm en afmetingen bleven nagenoeg gelijk en ook de gekleurde vensterglazen werden opnieuw gebruikt. Nieuw zijn de marmeren tekstplaten met daarop de namen van Tinco Martinus en zijn vrouw.

Gelegen achter op het kerkhof springt het kapelletje direct in het oog. De kapel, vermoedelijk ontworpen door W. te Riele, in neogotische stijl is rijkelijk gedecoreerd. Het kapelletje is onder andere gedecoreerd met pinakels en een gietijzeren romaans kruisversiering op de topgevel. Ook is een groot kruis met Jezus-sculptuur op de frontgevel geplaatst.

De kapel is opgetrokken in halfsteens verband metselwerk van bruinrood bakstenen en bezit een gesneden voeg. De kozijnen en deuren zijn van hout. Op het dak liggen leien in maasdekking. De bekroning van de topgevels zijn versiert met pinakels van bruinrood keramiek.

De natuursteen kraagstenen in de voorgevel zijn vervangen door wit baksteen. In de achter topgevel zijn de rijk geprofileerde kraagstenen nog aanwezig.

Het basement is uitgevoerd in een grovere roodbruine baksteen in kruisverband metselwerk.

De gotische vensters zijn voorzien van houten (voorzet)ramen. De glas-in-lood panelen zijn tussen brugstaven geplaatst.

Ook hier is de kleurstelling klassiek: witte kozijnen met bruin afgelakte toegangsdeuren. De zijdeuren zijn groen geschilderd. De gootlijst is wit en de leien zijn antraciet.

Andere karakteristieken zijn de cordonband van profielstenen in de zijgevels, de zeer rijk gedecoreerde gehengen van de linker zijdeur en het ronde venster in de achtergevel.

Ook karakteristiek is het rondboogvormige entree in dit neogotische pand, wat in schril contrast staat met de neogotische vensters in de zijgevels.

De toegang tot het kapelletje wordt gecreëerd door de grote platliggende grafsteen van Tinco Martinus Lycklama a Nijeholt.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van de kapel is redelijk tot goed. Helaas zijn de kraagstenen van de voorgevel vervangen door metselwerk.

Motivatie:

De kapel is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging tussen de grafstenen op het kerkhof;
- als essentieel onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch van belang is;
- architectuurhistorische waarde (neogotiek);
- symbolische / religieuze waarde;
- de rijke decoraties in zowel gevel als interieur;
- Authenticiteit van de hoofdvorm.

Gemeente: Weststellingwerf Oorspr. functie: St. Franciscus Gesticht naam: **Huize Lycklama Gemeentelijk monument**
 Plaats: Wolvega Huidige functie: **woningen** Karakteristiek pand
 Adres: **Lycklamaweg 31 t/m 45** MIP-code: FR-WES-170 Kadaster: WVG D 3452 Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		iets naar achteren gesprongen ten opzichte van de rooilijn van de Lycklamaweg
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		beeldbepalend door ligging, volume en detaillering
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		ensemble waarde als R.K. verzorgingstehuis bij grote R.K. kerk met pastorie, begraafplaats, parochiecentrum en R.K. basisschool
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan de omgeving door functie, type en bouwstijl
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		2 bouwlagen en zolder onder schilddak met lagere zijvleugel onder schilddak
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengestelde volumes bestaande uit het hoofdvolume met zijvleugel
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		het voormalige verzorgingstehuis is in verhouding tot omliggende arbeiders- en middenklasse woonhuizen relatief groot
specifieke kenmerken in de vormbehandeling		■	Huize Lycklama is karakteristiek wegens de vormentaal, die naar voren komt in de hoekige aansluiting tussen hoofdvolume en aangebouwde vleugel, de erkers de topgevel (tuit) boven de entree en het dakoverstek
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		de gerichtheid van het hoofdvolume met ingerichte voortuin is naar de straat. de 'pronk' topgevel en de tuin zijn duidelijk zichtbaar vanaf de openbare weg
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door de uitgelijnde vensters, rollaag en dakoverstek
gehalte van de gevelcompositie	■		volledig symmetrisch opgebouwde gevel, centraal geplaatst de entree met de topgevel, symmetrie wordt in de topgevel benadrukt door halfrond frontonvormige sluitblok en door aanzetblokken op de schouders; alle maten van de vensters en overige gevelopeningen (entree, zijlichten) komen overeen en worden benadrukt door de roedeverdeling.
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		noords verband metselwerk, voeg met daggestreep, houten vensters met roeden en glas-in-lood in alle bovenlichten, natuurstenen aanzet (volutvormige) blokken op topgevel en natuurstenen daklijst en sluitblok (halfrond fronton) topgevel, OVH pan
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		witte vensters, groene entree deur, roodbruine baksteen, zwarte pan, witte gootlijst
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		erkers met glas-in-lood, entreepartij en topgevel met elementen, dakoverstek
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		erkers met glas-in-lood en de natuursteen elementen
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke uitbreidingsstructuur van Wolvega; (de hoofdweg door Wolvega) in het relatief 'jonge' ontwikkelde gebied aan de overzijde van het spoor
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		onder invloed van het expressionisme en het functionalisme
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		de beeldwaarde en intrinsieke waarde in voldoende mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische en sociaalhistorische waarde
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1934

Huidige bouwtechnische toestand:

de technische toestand is in hoofdlijnen goed.

Opmerkingen:

door de aanpassingen is de authenticiteit aangetast. Trespas gootbekleding en nieuw metselwerk zijgevel ivm vervangen van de linker zijvleugel

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: St. Franciscus Gesticht	naam: Huize Lycklama	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: woningen		Karakteristiek pand
Adres: Lycklamaweg 31 t/m 45	MIP-code: FR-WES-170	Kadaster: WVG D 3452	Indifferent

Het St. Franciscus Gesticht **Huize Lycklama** te **Wolvega**, tehuis voor ouden van dagen, hulpbehoevenden en gebrekkigen, dat gisteren officieel geopend is,

Redengevende omschrijving:

14 juni 1934 is het gesticht Huize Lycklama geopend voor bejaarden en overige hulpbehoevenden. Alleen het hoofdgebouw inclusief lage vleugel aan de rechter zijde valt onder de bescherming.

Aan de overzijde van de R.K. kerk was een bouwlocatie beschikbaar en daar is Huize Lycklama gerealiseerd, met aangelegde tuin en vijver aan de voorzijde.

Tot in 1986 heeft het huis de functie als bejaardentehuis gehouden. Daarna heeft het enkele jaren leeggestaan, totdat de in 1989 gemaakte plannen, werden gerealiseerd en het gebouw werd getransformeerd tot 30 woningen. Huize Lycklama ligt iets naar achteren ten opzichte van de rooilijn van de Lycklamaweg. Met de vijver aan de voorzijde, onderdeel van de in het oorspronkelijke ontwerp opgenomen tuin, is het pand opvallend aanwezig in de straat. Dit ook door het grote volume, de bouwstijl en de detaillering.

Het hoofdgebouw bestaat uit twee bouwlagen met een zolder onder afgeknot schilddak. De entree is gericht naar de straat en centraal gelegen in het hoofdvolume. Ook de hele gevelcompositie is gericht op de straat: de erkers zijn in de frontgevel gelegen en boven de entree is een pronk'top'gevel geplaatst.

De gevel is volledig symmetrisch opgebouwd. De symmetrie wordt benadrukt door het rondboogvormige sluitblok op de topgevel, en door de aanzetblokken op de schouders van de topgevel.

Horizontale belijning in de gevel benadrukt de breedte van de frontgevel. De bakstenen rollaag van het trasraam (dat een basement suggereert) er hoogte van de onderzijde vensters beganegrond, de bakstenen cordonlijst ter hoogte van de onderzijde vensters verdieping en de plaatsing van de vensters ten opzichte van elkaar het uiterlijk geeft een bandvenster (tekenend voor de expressionistische bouwstijl).

Huize Lycklama is opgetrokken in noordsverband metselwerk en voorzien van een platte voeg met daggestreep. De rechtgesloten raamvensters zijn voorzien van kalf en authentieke bovenramen met roedeverdeling en kleine karakteristieke glas-in-lood panelen met verschillende kleuren glas.

Het dak is bedekt met een zwart verglaasde OVH dakpan met halfronde vorsten. Aan de achterzijde van het hoofdgebouw is een klokkentorentje, welke is bekleed met lei- en loodwerk. De oorspronkelijke dakkapellen in het voorschild zijn verdwenen waardoor er een gesloten kap is ontstaan.

De aan de achterzijde gerealiseerde aanbouw met plat dak is uitgesloten van bescherming.

Karakteristiek zijn met name de eerder beschreven natuurstenen voluutvormige aanzetblokken op de schouders en de rondboog frontonvormige eindblok ter afsluiting van de topgevel. Ook de entree partij is karakteristiek: met een dakje, zijlichten en panelen gecreëerd door blokverband metselwerk boven het dakje.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is goed.

Wenselijk zou het zijn om de trespa gootlijst op den duur weer te vervangen door hout.

Motivatie:

Het pand is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Lycklamaweg;
- architectuurhistorische en esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- de stijltypische detailleringen;

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: woonhuis	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: woonhuis	Karakteristiek pand
Adres: Pastoriestraat 2	MIP-code: FR-WES-239	Kadaster: WVG D 8637
		Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		op de hoek van de Raadhuisstraat en de Pastoriestraat, op de kop van het verkavelingsblok, woonhuis gevormd in deze hoek en gericht op alle straten
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld		■	door het torentje en de gerichtheid naar de straten waarlangs het pand gelegen is, is het pand markant aanwezig in het straatbeeld
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan de omgeving door ligging, authenticiteit en bouwstijl
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		2 bouwlagen onder samengestelde kap
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengestelde volumes, een hoekpand met diverse verspringende gevelvlakken en een torentje op de hoek
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		een middelgroot woonhuis
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		het woonhuis wordt gekenmerkt door kantige vormen, te zien in de vorm van de gevelopeningen, de naar voren springende daklijst en gootlijst, strakke dakvorm en vloeiende ronde bolling in de dakvorm van het torentje
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		de frontgevel(s) duidelijk aan de Raadhuisstraat gelegen en gericht op de straat het torentje staat in een hoek van 45 ten opzichte van de frontgevel vanaf de openbare ruimte duidelijk waarneembaar
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door het basement, compositie van de gevelopeningen, de nadrukkelijk aanwezige lateien, gemetselde gootlijst. Verticale geleding door torentje
gehalte van de gevelcompositie	■		alle maatverhoudingen komen overeen / zijn een afgeleide van elkaar
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk; natuursteen cordonband basement, houten vensters engoten, leien in maasdekking en sjabloondekking
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		bruinrood metselwerk; grijze hardsteen, witte kozijnen met groene ramenen deels geel glas, zwarte leibedekking
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	basement, stoepje, torentje met kap, dak- en gootlijsten, siermetselwerk en dakkapel
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		gekleurd glas, dakbedekking, dakvorm torentje en dakkapel boven entree
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega, op de kruising van de Pastoriestraat met de Raadhuisstraat, gelegen net achter de Hoofdstraat in het centrum
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		elementen van de overgangsarchitectuur
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling			
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit	■		het verhaal gaat dat de Heer Mulder, destijds eigenaar & opdrachtgever van de woning in het landschap stond, heeft het torentje op de woning laten bouwen, zodat hij bij aankomst in Wolvega al vanuit de verte de woning zou zien staan
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20
	relevant: als het aspect concreet in beeld is.		specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: ca. 1905

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Pastoriestraat 2**

Oorspr. functie: woonhuis
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-239

Kadaster: WVG D 8637

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

Het verhaal gaat dat de heer Mulder, opdrachtgever en eerste eigenaar van de net na de eeuwwisseling opgeleverde woning, het torentje op de woning heeft laten bouwen zodat hij bij aankomst in Wolvega al vanuit de verte zijn woning zag staan. Destijds lag de woning nog redelijk aan de buitenkant van Wolvega. Aan de Heerenveenseweg stonden wel gebouwen, maar achter deze woning was nog open ruimte. Zo moest het torentje inderdaad over het landschap heen al van grote afstand zichtbaar zijn geweest.

De woning is nog steeds een beeldbepalend pand in de omgeving door de ligging op de kruising van de Raadhuisstraat en de Pastoriestraat, op de kop van het verkavelingsblok, vormt deze woning de hoek tussen de straten en is zodoende gericht op alle straten. Ook door de bouwstijl en de authenticiteit is de woning nog altijd markant aanwezig.

De woning is gebouwd als één bouwlaag met verdieping onder een samengestelde kap en een torentje. De samengestelde volumes waaruit het woonhuis bestaat, bestaat uit een hoofdvolume dat wordt versierd door een in traveeën naar voren springende frontgevel aan de Raadhuisstraat en het torentje dat zich in een hoek tussen de twee straten bevindt.

Horizontale belijning wordt in de gevel verkregen door het basement, de compositie van de gevelopeningen, de gootlijst en daklijst. In de gevelcompositie is ook een verticaal lijnenspel te herkennen, bijvoorbeeld in de omlijsting van de torengewel en de hoogte van het torentje dat nog wordt benadrukt door de dakvorm (helmdak). Karakteristiek is ook dat de vloeiende ronde bolle vorm van het torendak in contrast staat met de hoekige vormtaal in de gevelcompositie. Zo zijn de gevelopeningen, de strakke lateien boven de vensters, de naar voren springende gootlijst, het basement, de rollagen en de dakvorm duidelijk hoekig.

De woning is opgetrokken uit bruinrode baksteen in kruisverband metselwerk met plattvol voeg. De lateien en de uitkragende lijst (als speklaag) ter hoogte van het basement zijn uitgevoerd in natuursteen. De kozijnen, vensterbanken en gootlijst zijn van hout geschilderd in wit met groene ramen. De voordeur is ook groen geschilderd. Het dak is gedekt met zwarte leien in maasdekking, het torentje in sjabloondekking. De dakpironnen en de windwijzer zijn van grijs zink. De smalle houten bakgoot wordt gedragen door rijk geprofileerde gootklossen.

Karakteristiek is ook het basement dat ontstaat door een uitkragende rand op circa 70 cm hoogte boven het maaiveld, het gekleurde glas in de bovenlichten van de vensters op de begane grond, de entree partij met stoepje, fraaie voordeur, kalf en bovenlicht. Ook de metselwerkaccenten als gevelafsluiting onder de gootlijst, de dakkapellen (met name die boven het entree) en de dakpironnen op de dakkapel en het torentje is waardevol. De gevel van het torentje heeft enkele karakteristieke details, als het spaarveld dat over de gehele lengte van het torentje is toegepast in het metselwerk. Het sierlijke metselwerk dat uitkraagt als een rollaag beëindigt het spaarveld. Door dit spaarveld lijkt het torentje te zijn omlijst met metselwerk.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is voor zover waarneembaar redelijk tot goed. (het leiwerk wordt minder)

Motivatie:

De woning is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging in de hoek tussen de Pastoriestraat en de Raadhuisstraat;
- architectuurhistorische waarde;
- de streekhistorische waarde;
- de kenmerkende decoraties in de gevel;
- en de authenticiteit van de beeldwaarde;

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Spoorsingel 3**

Oorspr. functie: woonhuis
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-187

Kadaster: WVG D 2313

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de middenklasse woningen aan de spoorsingel
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		pand is beeldbepalend door volume, detaillering en ligging
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		ensemble waarde tussen vernieuwingsstijl woningen aan de Spoorsingel
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan / door de directe omgeving
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		2 tot 3 bouwlagen onder samengestelde kap
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw		■	samengesteld volume bestaande uit hoger en lager gedeelte op vierkant grondplan
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding tot overige panden aan de spoorsingel; dakkapel in verhouding tot grote van het entreepartij
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige hoekige vormen, te herkennen in de luifel boven het entree, het erker, de kap dakkapel en de schoorsteen (met uitkraging onder pannenedekt dakje)
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		voorgevel gericht naar het water / de straat, met hierin gelegen de entree duidelijk waarneembaar vanaf de openbare ruimte
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door muurtjes langs het huis, gootlijst en daklijst
gehalte van de gevelcompositie	■		gevelopeningen hebben allemaal gelijke maatvoering, ook dakkapel en entree
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk, snijvoeg, houten vensters glas-in-lood in bovenlichten houten luifel boven entree en stoepje, Tuile du Nord pan
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		donkere kozijnen, witte ramen, roodbruine baksteen, luifel met witte kolommen glas-in-lood panelen met gekleurd glas, donkere gootlijst, oranjebruine pan
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		rond venster in topgevel, luifel met kolommen, gemetselde stoep voor woning erker en vensters met bovenramen en glas-in-lood authentieke dakkapel, uitkragende schoorsteen in de zijgevel
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		de pannen, vensters met glas-in-lood en luifel boven entree
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega, gelegen aan de spoorsingel, uitkijkend op het spoor en het station van Wolvega, gehele spoorsingel en met groen is gebied met bijzondere waarde
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		<i>overgangsarchitectuur</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarden zijn authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling			
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 19

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1919

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

voorzet ramen voor het glas-in-lood

niet alleen elk individueel pand aan de Spoorsingel is beeldbepalend, de gehele inrichting van de Spoorsingel: het water, de weg, het groen, de bomen en de kavels; zijn beeldbepalend

Datum opname: oktober 2009 / 08.02.2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Spoorsingel 3**

Oorspr. functie: woonhuis
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-187

Kadaster: WVG D 2313

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Bron: Provincie Friesland, CHK

Redengevende omschrijving:

Langs de spoorringel zijn sinds de jaren '10 van de 20e eeuw middenklasse woningen gebouwd.

Ten midden van de groene singel zijn enkele van de woningen gebouwd als vrijstaande woningen, anderen zijn geschakeld gebouwd als twee-onder-één-kap. Allen herkenbaar in vernieuwingsstijl / overgangsarchitectuur (overgangsstijl tussen de neo-stijlen en het expressionisme). Ook deze woning is in de overgangsarchitectuur gebouwd en gelegen in de lijn van de belendingen. Tegelijk met de schoolmeesterswoning en de U.L.O. is de woning opgeleverd in 1919.

De woning is beeldbepalend in het straatbeeld door het volume, de detaillering en de ensemble waarde met de gehele Spoorringel. De woning is duidelijk gericht op de straat / singel.

Het woonhuis is gebouwd als asymmetrische woning met één tot twee bouwlagen onder dubbele / samengestelde kap. De geschakelde volumes zijn te herkennen als een hoofdvolume op nagenoeg vierkant grondplan, parallel aan de weg gelegen. Centraal hierin is de entree geplaatst. De entree bezit een fraai gedetailleerde deur, kalf en bovenlicht met roedeverdeling.

Boven de entree is een luifel geplaatst die wordt gedragen door kolommen op gemetselde muurtjes. Links hiervan is een erker voor de woonkamer op de begane grond en twee rechtgesloten vensters op de verdieping. In de topgevel is een rond zoldervenster met roedenverdeling geplaatst.

Het lage volume bezit één rechtgesloten raamvenster op de begane grond. In het voorschild is een dakkapel aangebracht. De dakkapel bezit een dubbel venster met roedenverdeling.

Horizontale belijning in de gevelcompositie wordt gevormd door de gemetselde muurtjes langs het huis (ter begeleiding van het entree en als borders). Ook de rangschikking van de gevelopeningen, de gootlijst en de daklijst geven de gevelcompositie een horizontale belijning.

De woning is opgetrokken uit roodbruine baksteen in kruisverband metselwerk en is voorzien van een gesneden voeg. De houten vensters bestaan uit donkere kozijnen met witte ramen en roeden. Op het dak ligt een oranjebruin verglaasde Tuile du Nord pan met bijpassende nok- en kepervorsten en dakpijpen.

Karakteristiek is de entree met luifel gedragen door kolommen en de muurtjes met natuurstenen sierblokken. Ook karakteristiek is het gekleurde glas-in-lood in de bovenlichten van de erker en de roedes in de bovenlichten van de verdiepingvensters. De dakpan is nog authentiek.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is voor zover waarneembaar goed.

Motivatie:

De woning is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de ensemble waarde met de gehele spoorringel dat is bestempeld als gebied met bijzondere waarde;
- architectuurhistorische waarde en gaafheid van het exterieur;
- een essentieel onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch van belang is en verbonden is met de sociaaleconomische geschiedenis van het dorp;

Gemeente: Weststellingwerf

Oorspr. functie: dubbele woonhuizen (2-onder-1-kap)

Gemeentelijk monument

Plaats: Wolvega

Huidige functie: **dubbele woonhuizen**

Karakteristiek pand

Adres: **Spoorsingel 21 t/m 31**

MIP-code: FR-WES-185

Kadaster: WVG D 2313

Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de middenklasse woningen aan de Spoorsingel, relatief grote woningen met voortuin en diepe achtertuin, 2-onder-1-kap
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		panden zijn beeldbepalend door volume, detaillering en ligging
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		ensemble waarde tussen de vernieuwingsstijl-woningen aan de Spoorsingel
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving		■	geeft betekenis aan de omgeving; gehele spoorsingel is als gebied bijzonder
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		2 tot 3 bouwlagen onder samengestelde kap
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw		■	samengesteld volume bestaande uit hoofdvolume op rechthoekige plattegrond onder zadeldak, parallel aan de weg, centraal hierin de entrees gelegen en aan beide zijden van het hoofdvolume een naar voren springend volume onder zadeldak
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding tot overige panden aan de spoorsingel; middelgrote woonhuizen
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige hoekige vormen, te herkennen in het zadeldak, uitspringende volumes, vensters
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		breedste gevel gericht naar het water / straat, met hierin gelegen de entree en de puntvormige topgevel van het naar voren springende volume
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door rollagen, overgang baksteen in stucwerk en goot- en daklijst
gehalte van de gevelcompositie	■		gevelopeningen hebben allemaal gelijke maatvoering; goede vlakverhouding
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing		■	kruisverband metselwerk met snijvoeg, houten vensters en luiken, gemetselde raamdorpels, stucwerk bij nummer 21, 23, 29 en 31 aan bovenzijde gevel, Tuile du Nord pan, op nummer 25 en 27 een Mulden pan
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		nummer 21, 23, 29 en 31: witte kozijnen, groene ramen, wit/groen/rode luiken, rode pan, bruine baksteen, wit stucwerk, witte daklijst, groene dakgoot en gootklossen; nummer 25 en 27: zwarte pan
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		roedes in bovenlichten alle vensters, in kleine vensters naast entree in de vorm van een ruit, ruitvormige bakstenen decoratie in het stucwerk, luiken
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		vensters met roedes in bovenlichten, authentieke metselwerk en pannen
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega, gelegen aan de spoorsingel, uitkijkend op het spoor en het station van Wolvega, gehele rij woningen is van eerste kwart 20e eeuw, omgeving is mede ontworpen (singel en groenaanleg)
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		onder invloed van de overgangsarchitectuur
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarden zijn authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		economische gebiedsontwikkeling
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 22

relevant: als het aspect concreet in beeld is. **specifiek:** als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1918

Huidige bouwtechnische toestand:

over het algemeen in goede staat

Opmerkingen:

niet alleen elk individueel pand aan de Spoorsingel is beeldbepalend, maar de gehele inrichting van de Spoorsingel, het water, de weg, het groen en de bomen zijn beeldbepalend

Datum opname: oktober 2009 / 18.10.2010

Gemeente: Weststellingwerf

Plaats: Wolvega

Adres: **Spoorseingel 21 t/m 31**

Oorspr. functie: dubbele woonhuizen (2-onder-1-kap)

Huidige functie: **dubbele woonhuizen**

MIP-code: FR-WES-185

Kadaster: WVG D 2313

Gemeentelijk monument

Karakteristiek pand

Indifferent

Redengevende omschrijving:

Langs de spoorringel zijn sinds de jaren '10 van de 20^e eeuw middenklasse woningen gebouwd.

Ten midden van de groene singel zijn drie karakteristieke dubbele woningen, met verschillende uitstraling, gebouwd. Allen herkenbaar in vernieuwingsstijl (overgangsstijl tussen de neo-stijlen en het expressionisme).

De woningen zijn gelegen in de rooilijn van de Spoorringel (woonhuizen met relatief ruime voortuin en diepe achtertuin). De woningen zijn opgeleverd in 1918.

De woningen zijn beeldbepalend in het straatbeeld door het volume, de detaillering, de ligging en de ensemble waarde. De woningen zijn duidelijk gericht op de straat / water (de singel).

De woningen zijn gebouwd als twee bouwlagen onder samengestelde kap. De geschakelde volumes zijn te herkennen als een hoofdvolume op rechthoekige plattegrond onder zadeldak, parallel aan de weg gelegen. Centraal in het symmetrische bouwblok is de entree met bovenlicht gesitueerd waarnaast een klein raamvenster is geplaatst. Aan weerszijden springt een volume naar voren waarin een dubbele raampartij voor de begane grond en voor de verdieping. Dit volume is gebouwd onder een zadeldak.

De zijgevels zijn voorzien van twee enkele raamvensters met boven- en onderraam.

Horizontale belijning in de gevelcompositie wordt gevormd door de rollagen in het baksteen, de overgang tussen het baksteen en het stucwerk.

Alle gevelopeningen hebben een gelijke maatverhoudingen en zijn aan de bovenzijde voorzien van een gemetselde hanenkam en aan de onderzijde gemetselde raamdorpels

De woningen nummer 21 – 23 en 29 - 31 zijn opgetrokken met bruine baksteen in kruisverband metselwerk met snijvoegwerk. Vanaf ca. 2,1 m1 hoogte zijn de gevels voorzien van wit stucwerk.

De houten vensters bestaan uit crèmewitte kozijnen, groene ramen en roedes, blank glas en luiken met rode zandlopers.

Op het dak van nr. 21 – 23 en 29 – 31 ligt een natuurrode Tuile du Nord pan aan de voorzijde.

Op nr. 25 – 27 een grijs-zwarte Mulden pan. De topgevels zijn voorzien van een windveer met waterbord.

Karakteristiek zijn de roedes in alle bovenlichten, de kleine vensters naast het entree in de vorm van een ruit, de ruitvormige baksteen decoratie in het stucwerk, door ter plaatse het stucwerk weg te laten en de grote schoorstenen.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is goed. Diverse ramen zijn nieuw.

Motivatie:

De woningen zijn van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de ensemble waarde met de gehele spoorringel dat is bestempeld als gebied met bijzondere waarde;
- de architectonische gaafheid van het exterieur en structurele en visuele gaafheid van de bebouwde omgeving;
- een essentieel onderdeel van een groter geheel dat cultuurhistorisch van belang is;
- de esthetische kwaliteit van het ontwerp;

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Spooringsel 33**

Oorspr. functie: schoolmeesterswoning (horend bij ULO)
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-184 Kadaster: WVG D 6690

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de middenklasse woningen aan de spooringsel, op hoeklocatie
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		pand is beeldbepalend door volume, detaillering en ligging
waarde van het object in een groter geheel / ensemble		■	ensemble waarde tussen schoolmeesterswoning en naastgelegen school; en tussen het geheel van woningen aan de spooringsel gelegen
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan / en door de omgeving
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		2 bouwlagen onder samengestelde kap
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw		■	samengesteld volume bestaande uit hoofdvolume op rechthoekige plattegrond onder gezwenkte kap met wolfeind en een verspringend volume onder zadeldak met wolfeind
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding tot overige panden aan de spooringsel
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige hoekige vormen, te herkennen aan portiek kap met wolfeind en dakkapel
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		voorgevel gericht naar het water, naar de weg, met hierin portiek met entree duidelijk waarneembaar vanaf de openbare ruimte
specifieke eigenschappen van de geleding	■		herkenbare horizontale geleding in vensters en gootlijst
gehalte van de gevelcompositie	■		gevelopeningen hebben allemaal gelijke maatvoering, evenwichtige gevelindeling
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk, snijvoeg, houten vensters, gootlijst met luifel gegolfde Friese pan en dakpijpen
typerende kleurtoon / kleurtoepassing	■		donkere kozijnen en daklijst, witte ramen, roodbruine baksteen, witte gootlijst en gootklossen en natuurrode pan
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		dakpijpen, vensters en roeden in bovenlichten, dak- en gootlijst / luifel en portiek
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		authentieke gegolfde fries en de vensters
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega, gelegen aan de spooringsel, uitkijkend op het spoor en het station van Wolvega, gehele spooringsel uit eerste kwart 20e eeuw, omgeving is ook meteen mede ontworpen (singel en groenaanleg)
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		<i>overgangsansarchitectuur</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarden in voldoende mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 21

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1919

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

de Spooringsel inclusief groen en water is bestempeld als gebied met bijzondere waarde (geen formele status)

Datum opname: oktober 2009 / 08-02-2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Spoorsingel 33**

Oorspr. functie: schoolmeesterswoning (horend bij ULO)
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-184   Kadaster: WVG D 6690

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

Langs de spoor singel zijn sinds de jaren '10 van de 20e eeuw middenklasse woningen gebouwd.

Ten midden van de groene singel zijn enkele van de woningen gebouwd als vrijstaande woningen, anderen zijn geschakeld gebouwd als twee-onder-één-kap. Allen herkenbaar in vernieuwingsstijl / overgangsarchitectuur (overgangsstijl tussen de neo-stijlen en het expressionisme).

Ook deze voormalige schoolmeesterswoning is in deze stijl gebouwd en gelegen in de lijn van de belendingen op een hoeklocatie. Samen met de naast gelegen U.L.O. is de woning opgeleverd in 1919.

De woning is beeldbepalend in het straatbeeld door het volume, de detaillering en de ensemble waarde met de school.

De woning is gebouwd als twee lagen onder samengestelde kap. De geschakelde volumes zijn te herkennen door een laag volume op rechthoekige plattegrond onder gezwenkte kap met wolfeind. Hierin is de entree met bovenlicht in een portiek geplaatst. Links hiervan een rechthoekig volume iets naar achteren geplaatst met een dubbel raamvenster op de begane grond en op de verdieping. Samengevoegd bezit de woning een nagenoeg vierkant grondplan. Aan de achterzijde is een lage aanbouw onder een zadeldak aanwezig.

Zo is de voorgevel, met entree in een portiek gelegen, gericht naar het water / de singel, is de woning duidelijk gericht op de straat.

De woning is opgetrokken uit roodbruine baksteen in kruisverband metselwerk en bezit gesneden voegwerk. De donkere houten kozijnen bezitten witte ramen en roedenverdeling. De (nieuwe) luiken bezitten dezelfde kleurcombinatie. De licht geprofileerde kozijnen zijn aan de bovenzijde voorzien van een hanenkam en aan de onderzijde van een natuurstenen raamdorpel.

Op het dak ligt een natuurrode gegolfde Friese pan met platte nokvorsten en zinken dakpironnen. In het voorschild is een recht gesloten dakkapel met plat dak aanwezig.

Bij de topgevels zijn de daken voorzien van een klein dakoverstek van kraalschrootjes op geprofileerde klossen. Het dakoverstek sluit aan op de goot die wordt gedragen door rijk bewerkte gootklossen. In de voorgevel is onder de goot een sierlijke gootlijst aangebracht die doorloopt als portiek voor de entree.

Karakteristiek is het portiek, de fraai geprofileerde dak- en gootlijsten en klossen en de oorspronkelijke vensters met roeden in alle bovenlichten. De dakpan is eveneens nog authentiek.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

De bouwkundige staat van de woning is voor zover waarneembaar goed.

Motivatie:

De voormalige schoolmeesterswoning is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de ensemble waarde van de gehele Spoor singel dat is bestempeld als gebied met bijzondere waarde;
- architectuurhistorische waarde en gaafheid van het exterieur en de visuele gaafheid van de bebouwde omgeving;
- de cultuurhistorische waarde van een groter geheel dat van belang is

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: notariswoning	naam: Helios	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: huisartsenpraktijk met woning		Karakteristiek pand
Adres: Steenwijkerweg 11	MIP-code: FR-WES-258	Kadaster: WVG D 8271	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		iets achter de rooilijn van de Steenwijkerweg, tussen belendingen welke veelal woonhuizen zijn, gelegen op ruimekavel met grote voortuin
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		pand is beeldbepalend door volume, detaillering en ligging
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		de invloed op en van de directe omgeving is mede bepalend
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		twee tot drie bouwlagen onder samengestelde kap, tentdak op de twee torens, samengestelde schilddak met wolfeind. Groot verspringend volume
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw		■	samengestelde volumes: het hoofdvolume is gebouwd op globaal rechthoekige grondplan parallel aan de Steenwijkerweg. aan de achterzijde een 1 bouwlaag hoge aanbouw (huisartsenpraktijk)
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		het woonhuis is groot in verhouding tot de overige woonhuizen aan de Steenwijkerweg,
specifieke kenmerken in de vormbehandeling		■	kantige hoekige vormen met rationalistische detail, terug te zien in de dakkapellen en dakvorm, de gevelopeningen, erker en de schoorstenen
aanzichten			
betekenis van de gerichtheid	■		vanaf publieke ruimte (Steenwijkerweg) door grote, hoge haag moeilijk waarneembaar, vanaf geraniumstraat daarentegen goed zichtbaar, hier zit ook het entree tot de praktijk
specifieke eigenschappen van de geleding		■	duidelijke horizontale geleding door uitkragend basement, rollagen in geel baksteen ter hoogte van de vensters en de daklijst
gehalte van de gevelcompositie	■		alle maten zijn een afgeleide van elkaar in de evenwichtige gevelindeling
opmaak			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk, gesneden voeg, houten vensters en gootlijst ontlastingsbogen met decoratieve trommelvelden, houten luifel boven het entree, platte Friese pan, OVH pan op de achteraanbouw
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		witte kozijnen, groene ramen, groene gootlijst, bruinrode baksteen met gele banden natuurrode dakpan en donkere goot met witte klossen
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	speklagen, trommelvelden, gootlijst, franse balkons, erker, balkankers, torentje balkankers, authentieke pannen op het dak, balkonhekjes, entree partij
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega aan de Steenwijkerweg
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		<i>Rationalisme</i> (een naar vernieuwing strevende bouwtrant)
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde en intrinsieke waarde zijn in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		cultuurhistorische en sociaaleconomische waarden
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 22

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1907

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

Datum opname: oktober 2009 / 08.02.2011

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: notariswoning	naam: Helios	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: huisartsenpraktijk met woning		Karakteristiek pand
Adres: Steenwijkerweg 11	MIP-code: FR-WES-258	Kadaster: WVG D 8271	Indifferent

Bron: Provincie Friesland, CHK

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: dubbel woonhuis	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: dubbel woonhuis	Karakteristiek pand
Adres: Steenwijkerweg 12 en 14	MIP-code: FR-WES-265	Kadaster: WVG D 8228 / 10921
		Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardering is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de Steenwijkerweg, karakteristiek tussen belendingen welke ook woonhuizen zijn, gelegen op ruime erven met grote voortuinen
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		panden zijn beeldbepalend door kleurstelling, detaillering en ligging
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		geeft betekenis aan de omgeving door type en bouwstijl; waardevolle directe omgeving
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		1 bouwlaag en verdieping onder kap
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume op rechthoekige plattegrond, parallel aan de weg gelegen, middenrisaliet van twee bouwlagen markeert de portiek met dubbele entree
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding relatief klein ten opzichte van omliggende panden, aan de overzijde twee grotere huisartsen woning en verderop ook de grotere burgemeesterswoning
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen, herkenbaar in het middenrisaliet waarvan de bekroning is verdwenen. Maar ook in de bakstenen fries onder de lijst goot en het portiek
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		langste gevel is gericht naar de straat, in deze gevel bevinden zich de meeste decoraties en is zodoende beeldbepalend, ook is in deze gevel de dubbele entreepartij gelegen
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door metselwerk banden in afwijkende kleur (speklagen) rijkelijk gedecoreerde bakstenen fries en goot. Verticale geleding door middenpartij
gehalte van de gevelcompositie		■	volledig symmetrisch opgebouwde gevel, middenrisaliet met daarin centraal gelegen entree. Aan weerszijden twee vensters
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk in voorgevel, snijvoeg, houten vensters, glas-in-lood, gegolfde Friese pan, betonnen latei boven portiek, stucwerk aanzetstukken, segmentbogen, gootlijst met gesneden klossen, siermetselwerk
typerende kleurtoon / kleuroepassing		■	roodbruine baksteen, afwijkende bakstenen rollagen, groene kozijnen, witte ramen groene gootlijst en daklijst, bruin verglaasde pan, gekleurd glas-in-lood, blokverband fries, wit stucwerk met decoraties in trommelveld
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	tuinmuur aan voorzijde, rijk bewerkte middenpartij met portiek, gootlijst met fries ontlastbogen met trommelveld
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		gootlijst met siermetselwerk, stucwerk decoraties in trommelveld, authentieke pan
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega, op de kruising van de belangrijkste wegen Wolvega in en uit: Heerenveenseweg, Steenwijkerweg en Hoofdstraat West en Oost
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van de <i>overgangsstijl (neorenaissance en vernieuwingsstijl)</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde en intrinsieke waarde in voldoende mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling			
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: ca. 1910

Huidige bouwtechnische toestand:

redelijk tot goed. Nieuwe voordeuren (er is nog een authentieke deur opgeslagen)

Opmerkingen:

woningen zijn dezelfde als de woningen aan de Tjerk Hiddesstraat 21 en 23, dezelfde ontwerper / aannemer

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Steenwijkerweg 12 en 14**

Oorspr. functie: dubbel woonhuis
Huidige functie: **dubbel woonhuis**
MIP-code: FR-WES-265

Kadaster: WVG D 8228 / 10921

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

De dubbele woning is door zijn kleurstelling en karakteristieke stijl met de bijbehorende details, beeldbepalend in de omgeving. Het pand is gelegen in de rooilijn van vrijstaande woonhuizen op relatief ruime percelen.

De dubbele woning is een homogeen volume op nagenoeg vierkant grondplan van één bouwlaag met een verdieping onder de kap. Midden in de frontgevel breekt een twee bouwlagen hoge middenrisaliet dit homogene volume en markeert hiermee de portiek met de beide (nieuwe) voordeuren.

De kantige vormen zijn specifiek herkenbaar in de symmetrie met het middenrisaliet waarvan de oorspronkelijke bekroning helaas is verdwenen. Het middenrisaliet bezit een licht geprofileerde lateiconstructie op consoles waarboven siermetselwerk en nissen zijn aangebracht. Op de verdieping zitten twee raamvensters in een verdiept gevelvlak welke wordt beëindigd met stucwerk en een daklijst.

Aan weerszijden van het middenrisaliet bevinden zich twee geprofileerde raamkozijnen met boven- en onderramen. De bovenramen zijn voorzien van glas-in-lood panelen. Boven de vensters zitten segmentbogen met trommelveld waarin gestuukt siermotief is aangebracht. Onder de goot is een bakstenen fries met dambordmotief aanwezig.

De voorgevel is opgetrokken met roodbruine baksteen in kruisverband met gesneden voegwerk. De overige gevels zijn in halfsteens metselwerkverband gemetseld. Horizontale belijning in de gevel wordt veroorzaakt door de speklagen van oranjebruine baksteen.

De, van oorsprong, identieke zijgevel zijn voorzien van drie raamvensters met boven- en onderraam. De achtergevel is aangetast door de verschillende aanbouwen, grote dakkapel en balkon. De achterzijde is derhalve van ondergeschikt belang

Op het dak ligt een bruinverglaste gegolfde Friese dakpan met bijpassende platte vorsten. Aan de onderzijde van de kap is een fraaie lijstgoot aanwezig op rijk geprofileerde gootklossen. Het platte dak sluit aan op het pannendak met een geprofileerde lijst. In de zijschilden zijn enkele kleine dakramen en een dakkapel aanwezig.

Ook karakteristiek is de bij de woning aanwezige gemetselde tuinmuur van de voortuin en het basement dat wordt gecreëerd door een verspringende bakstenen rollaag.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is redelijk tot goed. Één oorspronkelijke voordeur is opgeslagen in de achterliggende berging. Het verdient aanbeveling om de verdwenen bekroning op het middenrisaliet te reconstrueren.

Motivatie:

De dubbele woning is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de situering, verbonden met de geschiedenis en ontwikkeling van het gebied in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de bebouwde omgeving;
- de, in voldoende mate aanwezige, architectonische gaafheid van het exterieur;
- de rijke detaillering;

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Steenwijkerweg 28**

Oorspr. functie: woonhuis
Huidige functie: **woonhuis**
MIP-code: FR-WES-262
Kadaster: WVG D 4701

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de Steenwijkerweg, karakteristiek tussen belendingen welke ook woonhuizen zijn, gelegen op ruime kavels
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		pand is beeldbepalend door volume, detaillering en ligging
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		invloed van de directe omgeving is mede bepalend
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		2 bouwlagen en zolderverdieping onder tentdak
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume onder enkelvoudig dak op nagenoeg vierkante plattegrond
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		woonhuis is in verhouding tot overstaande grote woonhuizen; relatief gezien is het dak zwaar aangezet met karakteristiek dakoverstek
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige hoekige vormen, herkenbaar in de dakvorm, vensterindeling, gevelcompositie, inwendige balkons, dakoverstek en schoorsteen
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		ondanks de overmaatse spar is de woning duidelijk waarneembaar vanaf de openbare ruimte, gericht op straat.
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door de dakoverstek en rollagen onder en boven de vensters uitlijning van de vensters / allemaal op gelijke hoogte
gehalte van de gevelcompositie		■	symmetrische gevel(s), alle venster maten zijn een afgeleide van elkaar evenwichtige gevelindeling in juiste maatverhouding
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		noordsverband metselwerk, schaduwvoeg, houten vensters, VH pan
typerende kleurtoon / kleuroepassing	■		antraciet kozijnen met witte ramen, witte daklijst rood genuanceerde baksteen zwarte pannen
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		met de bouw meegenomen ommuurde tuin, inwendige balkons dakoverstek vensterindeling en driehoekvormig erkertje
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		roedenverdeling van de vensters, het voegwerk
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega, aan de Steenwijkerweg
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van het <i>expressionisme</i>
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde en intrinsieke waarde in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling			
representant architect / architectonisch oeuvre	■		G. Bergsma uit Wolvega
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 19

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1930

Huidige bouwtechnische toestand:

voor zover waarneembaar goed.

Opmerkingen:

elektrische rolluiken aan buitenzijde op de gevel geplaatst; koof en goot van dit rolluik op het kozijn geplaatst

Datum opname: oktober 2009 / 08-02-2011

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: burgemeesterswoning	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: woonhuis	Karakteristiek pand
Adres: Steenwijkerweg 28	MIP-code: FR-WES-262	Kadaster: WVG D 4701
		Indifferent

Redengevende omschrijving:

De woning is in 1930 gebouwd door architect G. Bergsma uit Wolvega in expressionistische stijl en is door zijn karakteristieke stijl met de bijbehorende details, beeldbepalend in de omgeving. Het woonhuis is in verhouding tot de omliggende woningen in de straat.

Het woonhuis bestaat uit twee bouwlagen en een zolderverdieping onder een tentdak. Het volume is gebouwd op een nagenoeg vierkante plattegrond met rechtsachter een garage aanbouw onder zelfstandige kap. De woning bezit een karakteristieke dakoverstek, typerend voor zijn tijd (jaren '30).

In het ontwerp zijn de hoekige vormen duidelijk aanwezig, te herkennen aan de dakvorm met schoorsteen, de roedeverdeling in de vensters, de gevelcompositie en de inwendige balkons.

De volledig symmetrisch gevelindeling bezit een goede maat- en vlakverhouding. Alle maatvoeringen zijn een afgeleide van elkaar, zelfs die de inwendige balkons (zelfde maatvoering als de gevelopeningen op de begane grond).

In de frontgevel wordt de symmetrie nog benadrukt door de driehoekige, puntige erker. De entree is in de rechter zijgevel gelegen en wordt benadrukt door de gemetselde bloembakken aan weerszijden. Boven de entree is een kleine betonluifel aanwezig en aan weerszijden smalle raamvensters met een onderverdeling.

De woning is opgetrokken met een roodgenuanceerde baksteen in noordsverband metselwerk en is voorzien van een schauduwvoeg. De kozijnen en ramen met roedeverdeling zijn van hout. Het karakteristieke dakoverstek van kraalschrootjes geeft het dak een duidelijke zelfstandigheid. Op het dak ligt een zwarte VH pan met bijpassende kepervorsten.

De tuin is een onderdeel van het ontwerp. Dit is zichtbaar door de vele gemetselde bloembakken geïntegreerd in de woning en de gemetselde tuinmuur.

Karakteristiek zijn met name de in het gevelvlak opgenomen inwendige balkons en de bloembakken. Ook de driehoekige erker in de voorgevel, ook weer met bloembak, is een karakteristieke toevoeging. Ook de luifel boven de entree in de zijgevel is karakteristiek.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is voor zover waarneembaar goed.

Aan de buitenzijde van de vensters zijn zwarte aluminium koven geplaatst voor een rolluik bestaande uit aluminium lamellen. Helaas gaat dit ten koste van de strakke kenmerkende gevelcompositie.

Motivatie:

De woning is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Steenwijkerweg;
- architectuurhistorische waarde / en van belang in het oeuvre van de regionaal werkende architect G. Bergsma uit Wolvega;
- de geschiedenis van de architectuur, met name binnen de grenzen van deze gemeente;
- en de architectonische gaafheid van het exterieur.

Woning in ca. 1950

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: dubbel woonhuis	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: dubbel woonhuis	Karakteristiek pand
Adres: Tjerk Hiddestraat 21 en 23	MIP-code: FR-WES-234	Kadaster: WVG D 5233 / 5232
		Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		in de rooilijn van de Tjerk Hiddestraat, belendingen zijn ook middenklasse woningen
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		panden zijn beeldbepalend door kleurstelling, detaillering en ligging
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		in vergelijking met gelijksoortige
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving			
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		1 bouwlaag en zolderverdieping onder kap
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		homogeen volume op rechthoekige plattegrond, parallel aan de weg gelegen, middenrisaliet met portiek doorbreekt dit homogene volume
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		in verhouding gelijk aan de belendingen. Relatief kleine woningen
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen, herkenbaar in het middenrisaliet welke wordt bekroond met bakstenen fries en lisenen met sluitblokken en gietijzeren hekwerk, maar ook zijn hoekige vormen zichtbaar in de bakstenen fries onder de lijstgoot, de gootklossen en daklijst; in contrast daartoe staan de ontlastingsbogen boven vensters en portiek
aanzichten			
betekenis van de gerichtheid	■		voorgevel is gericht naar de straat, in deze gevel bevinden zich de meeste decoraties en is zodoende beeldbepalend, ook is in deze gevel het dubbele entree partij gelegen
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door bakstenen basement, speklagen, rijkelijk gedecoreerde bakstenen fries. Vertikale geleding door het middenrisaliet
gehalte van de gevelcompositie		■	symmetrisch opgebouwde gevel met verhoogt middenrisaliet met entree en aan weerszijden een dubbel raamvenster
opmaak			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk met snijvoeg, houten vensters en goot, ijzeren bekroning kruispan op dak nummer 23, natuursteen latei boven portiek en kraagstukken
typerende kleurtoon / kleuroepassing		■	donker basement, roze kzst gevel met witte banden en vlakken, geel middenrisaliet en gootlijst, bruin verglaasde pan en rode kozijnen
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		metselwerk decoraties in risaliet en gootlijst, latei en ontlastconstructie portiek
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		authentieke kruispan nog op het dak (nummer 23) en het metselwerk
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur van Wolvega: T. Hiddestraat ligt parallel aan de Grindweg en haaks op de Van Harenstraat in het centrum (west) van Wolvega
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		in de trant van de overgangsstijl met late Jugendstil vormen
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouw</i> historische waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		de beeldwaarde in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling			
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 19

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1912

Huidige bouwtechnische toestand:

Opmerkingen:

woningen vergelijkbaar met woningen aan de Steenwijkerweg 12 en 14, dezelfde ontwerper / aannemer helaas zijn de pannen deels vervangen, nieuwe deuren aangebracht en ramen van nr 21 vervangen door glas

Datum opname: oktober 2009 / 08.02.2011

Gemeente: Weststellingwerf

Plaats: Wolvega

Adres: Tjerk Hiddestraat 21 en 23

Oorspr. functie: dubbel woonhuis

Huidige functie: **dubbel woonhuis**

MIP-code: FR-WES-234

Kadaster: WVG D 5233 / 5232

Gemeentelijk monument

Karakteristiek pand

Indifferent

Redengevende omschrijving:

De dubbele woning is door zijn kleurstelling en karakteristieke stijl met de bijbehorende details, beeldbepalend in de omgeving. De dubbele woning is in rooilijn gelegen, samen met andere middenklasse woonhuizen en zijn direct aan de weg gelegen.

De dubbele woning is een homogeen volume op rechthoekige plattegrond, parallel aan de weg gelegen en bestaat uit één bouwlaag onder een plat dak met lage dakschilden (afgeknot' schilddak). Midden in de frontgevel breekt een middenrisaliet dit homogene volume en markeert hiermee het portiek met de beide voordeuren.

De kantige vormen zijn specifiek herkenbaar in het middenrisaliet welke wordt beëindigd met een bakstenen fries en lisenen met gestuukte bekroning waartussen een gietijzeren hekwerk. Maar ook in de bakstenen fries onder de lijstgoot, de gootklossen en de daklijst hebben duidelijk een hoekige vormtaal. In contrast daartoe staan de segmentbogen boven de vensters en het portiek.

De voorgevel is gericht naar de straat. In deze gevel bevinden zich ook de meeste decoraties, in late Jugendstil-vormen, en de entree, en is zodoende duidelijk architectonisch karakteristiek in de omgeving.

Horizontale geleding in de gevel wordt veroorzaakt door de bakstenen variaties, de speklagen uit baksteen en de rijkelijk gedecoreerde bakstenen fries met goot. Verticale geleding wordt gecreëerd door het middenrisaliet.

De symmetrisch opgebouwde gevel heeft aan weerszijden van het middenrisaliet dubbele rechtgesloten vensters met eenvoudige profilering. Bovenin het middenrisaliet is voor beide woningen een verdiepingsvensters.

De woning is hoofdzakelijk opgetrokken uit, relatief zachte, roze kalkzandsteen met witte kalkzandsteen banden en opvullingen. Voor het middenrisaliet en de frieslijst onder de goot is een gele baksteen gebruikt.

De gevel is in kruisverband gemetseld en is voorzien van een gesneden voeg. Het trasraam / basement is van een donkere, iets hardere steen uitgevoerd en wordt beëindigd met een rollaag. De zijgevels en de muren in het portiek zijn gestuukt.

De houten kozijnen zijn voorzien van invalwerk profilering. Nr. 23 bezit nog de oorspronkelijke boven- en onderramen. (de ramen van nr. 21 zijn verwijderd). In de zijgevels is aan de voorzijde een vergelijkbaar venster aanwezig.

De latei en de geprofileerde kraagstenen boven het portiek zijn van natuursteen. De decoratieve bogen boven het portiek zijn ook voorzien van natuursteen aanzetstenen.

Het dak van nummer 21 is voorzien van een nieuwe (jonger dan 50 jaar) pan en op het dak van nummer 23 ligt de oorspronkelijke bruin verglaasde kruispan met bijpassende kepervorsten. Het platte dak is afgewerkt met een licht geprofileerde lijst. (nr 21 nieuwe daklijst). Aan de onderzijde van de dakschilden is een lage geprofileerde bakgoot op fraai bewerkte klossen aanwezig.

Karakteristiek is het hekwerk op het middenrisaliet in antraciet met decoraties. Maar ook het portiek met de aanzetstenen, de decoratieve boogvormige nissen en het spaarveld in het middenrisaliet ter plaatse van de verdieping.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van het pand is redelijk. Plaatselijk is achterstallig onderhoud. Helaas zijn er nieuwe voordeuren geplaatst, ramen verwijderd en is deels de pan vervangen.

Motivatie:

de dubbele woning is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging langs de Tjerk Hiddestraat;
- de architectuurhistorische waarde, materiaal toepassing, kleurstelling en rijke detaillering;

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: landhuis / burgemeesterswoning	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: Oudheidkamer naam: landhuis "De Ruiter"	Karakteristiek pand
Adres: Hoofdstraat Oost 52	MIP-code: FR-WES-210 Kadaster:	Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming	■		iets achter de rooilijn van de Hoofdstraat Oost op ruime kavel gelegen
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		pand is beeldbepalend door volume, vorm en ligging
waarde van het object in een groter geheel / ensemble			
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving	■		de invloed op en van de directe omgeving is mede bepalend
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		één bouwlaag hoog pand met verdieping en zolder onder samengestelde kap
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengestelde volumes: het hoofdvolume is gebouwd op globaal rechthoekige grondplan parallel aan de Hoofdstraat Oost. Aan de achterzijde een lagere aanbouw onder de schilddak
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		het woonhuis is groot in verhouding tot de overige woonhuizen aan de Hoofdstraat,
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige symmetrische gevelindeling met erker in het midden. markante dakvormen met dakoverstek en drie grote gemetselde schoorstenen.
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		vanaf publieke ruimte (Hoofdstraat) duidelijk waarneembaar, vrijstaand tussen bebouwing
specifieke eigenschappen van de geleding	■		duidelijke horizontale geleding door overgang metselwerk / stucwerk en rollagen
gehalte van de gevelcompositie	■		alle maten zijn een afgeleide van elkaar in de evenwichtige gevelindeling
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		halfsteens verband metselwerk, gestuukte gevels, houten vensters, dakoverstek en goten houten luiken en VH dakpannen
typerende kleurtoon / kleurtoepassing	■		roodbruine kozijnen, witte ramen, gevels en dakoverstek, bruinrode baksteen natuurrode dakpan
karakteristieke detaillering / ornamenten		■	de uitbundige schoorstenen en enkele interieur onderdelen (plafonds en schouwen)
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		de kap met schoorstenen, de erker met glas-in-lood en balkonhek
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in het verlengde van de oorspronkelijke structuur van Wolvega aan de Hoofdstraat
typerende kunsthistorische stroming of stijl	■		onder invloed expressionisme / interbellum-architectuur (baksteen details)
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden			
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		beeldwaarde en intrinsieke waarde zijn in redelijke mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling			
representant architect / architectonisch oeuvre			
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit	■		als burgemeesterswoning
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 19
relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.			
Bouwjaar: ca. 1920 - 1925			
Huidige bouwtechnische toestand: voor zover waarneembaar is de bouwkundige toestand redelijk. Plaatselijk slechte raamwerk.			
Opmerkingen: dit pand is in de eerste ronde "aanwijzing gem. mon" niet opgenomen. (de beoordeling van H&H was 1 pnt te laag) enkele trespas onderdelen aanwezig.			
Datum opname: december 2018			

Redengevende omschrijving:

Het vrijstaande landhuis, gelegen aan de Hoofdstraat Oost in Wolvega, is in 1925 gebouwd als rentenierswoning in opdracht van de uit de Grootte Veenpolder in Weststellingwerf afkomstige boer Albertinus de Ruiters. In 1934 kocht burgemeester Cornelis van Nijmegen Schonegevel de villa bij zijn pensionering en voorzag de villa van de naam "Voor Anker". De gemeente Weststellingwerf kocht deze woning en in 1947 nam burgemeester Hendrik Huisman zijn intrek. In 1963 was het zijn opvolger burgemeester Luitzen Gauke Boelens die er tot 1982 woonde. Hierna kwam het landhuis weer in particuliere handen. Begin twintigste eeuw is de oudheidkamer in het voormalige landhuis gevestigd. Bij de inwoners van Wolvega staat het landhuis nog altijd als burgemeesterswoning bekend.

De villa is tegenwoordig nog altijd een markant pand in het straatbeeld aanwezig door de authentieke beeldwaarde, de ligging en grote tuin.

De woning op breed rechthoekig grondplan met achteraanbouw bestaat uit één bouwlaag met zolderverdieping onder de samengestelde kap. Het dak is voorzien van natuurrode VH pannen met bijpassende kepervorsten. De voorschilders zijn geheel gesloten en in het zij- en achterschild zijn bescheiden dakkapellen aanwezig. Het dak is op de hoeken van de nok voorzien van grote rijk uitgemetselde markante schoorstenen.

De voorgevel is volledig symmetrisch van opbouw met in het midden een vooruitgeschoven geveldeel met erker en balkon in de topgevel. De entree met bovenlicht is in de linker zijgevel gelegen. De overige gevels bezitten houten vensters met diverse authentieke glas-in-lood ramen met gekleurd glas. De onderramen van de vensters zijn voorzien van houten luiken. De gevels zijn opgetrokken uit een basement van rode baksteen in halfsteens metselwerkverband voorzien van een rollaag. Daarboven tot aan het dakoverstek zijn de gevels voorzien van stucwerk.

Tegen de achtergevel is een halfronde erker met plat dak gerealiseerd welke onder het oorspronkelijke dakoverstek is gebleven. Het dakoverstek wordt gedragen door de in het zicht gebleven balklaag en is geheel wit geschilderd. De gordingkap bezit verticaal dakhout dat onderom bij de bakgoot iets naar buiten uitwijkt. Het interieur bezit nog grotendeels haar oorspronkelijke indeling met veel authentieke details. Zo zijn er nog de granito vloeren, de stucplafonds met fraaie detaillering en een oude schouw. De hal met trapopgang en de keuken bezitten nog veel oorspronkelijke details die het behouden waard zijn.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

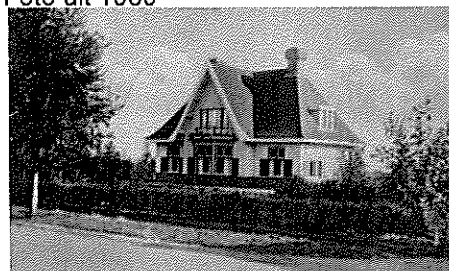
Bouwkundige staat van het pand is redelijk. Plaatselijk is achterstallig onderhoud bij de vensters en dakkapellen. Trespas onderdelen vervangen door hout.

Motivatie:

Het pand is van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de opvallende ligging aan de Hoofdstraat Oost van Wolvega;
- architectuurhistorische waarde, in de trant van het interbellum;
- de grote fraaie gemetselde schoorstenen;
- en de cultuurhistorische waarde als voormalige rentenierswoning en burgemeesterswoning.

Foto uit 1939

Gemeente: Weststellingwerf	Oorspr. functie: landhuis / burgemeesterswoning	Gemeentelijk monument
Plaats: Wolvega	Huidige functie: Oudheidkamer naam: landhuis "De Ruiter"	Karakteristiek pand
Adres: Hoofdstraat Oost 52	MIP-code: FR-WES-210 Kadaster:	Indifferent

Vier blokjes van vier woningen

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Lycklamaweg 51 / 81**

Oorspr. functie: woningen
Huidige functie: **woningen**
MIP-code: FR-WES-175

Kadaster:

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Objectgericht waarderingskader: De waardebeoordeling van het afzonderlijk gebouwde object t.o.v. andere objecten.

Het doel van de waardstelling is niet om exact wetenschappelijk te bepalen wat beschermenswaardig is, maar om op een inzichtelijke en consistente manier te kunnen vaststellen wat de onderlinge waardeverhouding is. Zo ontstaat een rangorde die als ondergrond kan dienen voor beleidsmatige keuzes.

begrippenkader	relevant	specifiek	toelichting
Situatieve ruimtelijke beeldwaarde			
betekenis van het object t.a.v. ruimtelijke wandvorming		■	vier blokjes van vier woningen vormen de straatwand / rooilijn
specifiek accent in het directe omgevingsbeeld	■		door de ligging karakteristiek in straatbeeld
waarde van het object in een groter geheel / ensemble	■		ensemble waarde door de gevormde eenheid
bijzondere waarden, inrichting / kwaliteit van de omgeving			
Architectonische beeldwaarde			
<i>hoofdvorm: massa- of volumewerking van object</i>			
betekenis van de contour m.b.t. het object als zodanig	■		één bouwlaag hoog bouwblok met zolderverdieping onder schilddak
kenmerkende eigenschappen van de massa-opbouw	■		samengesteld: homogeen bouwvolume op rechthoekig grondplan met aanbouwen
afstemming van het object naar relatieve omvang	■		middelgroot bouwvolume (bouwblokje), kleine woningen
specifieke kenmerken in de vormbehandeling	■		kantige vormen. Woningen in spiegelbeeld tegen elkaar in bouwblok dakkapellen en geknikt dak, achteraanbouwen deels enkel en deels dubbel
<i>aanzichten</i>			
betekenis van de gerichtheid	■		duidelijk zichtbaar vanuit de publieke ruimte. Gericht op de straat
specifieke eigenschappen van de geleding	■		horizontale belijning door trasraam, uitlijnen vensters en kap met goot
gehalte van de gevelcompositie	■		als bouwblokje een volledig symmetrische gevel
<i>opmaak</i>			
karakteristiek materiaal / -toepassing	■		kruisverband metselwerk met gesneden voegwerk, houten vensters en ovh pannen gemetselde stoepjes en zinken mastgoot. Aanbouw in halfsteens metselwerk verband in de oorspronkelijke kozijnen nog deel de oude ramen met roeden.
typerende kleurtoon / kleutoepassing	■		witte kozijnen, groene ramen, bruinrode baksteen met lichte kleur voegwerk natuurrode dakpannen
karakteristieke detaillering / ornamenten	■		de nog aanwezige oorspronkelijke vensters met roedes, nog enkele schoorstenen
betekenis van de gaafheid m.b.t. de kwetsbaarheid	■		gevelindeling en authentieke vensters en schoorstenen
Cultuurhistorische en monumentale waarde			
historisch stedenbouwkundige context	■		in de oorspronkelijke structuur parallel aan de invalsweg vanaf de snelweg
typerende kunsthistorische stroming of stijl			
oorspronkelijke cultuurhistorische / <i>bouwhistorische</i> waarden	■		innovatieve waarde; de indeling als bouwblokje en als eenheid
authenticiteit (architectonische gaafheid) van het object	■		de beeldwaarde en hoofdvorm blokjes in voldoende mate authentiek
Streekhistorische waarde			
weerspiegeling culturele, economische ontwikkeling	■		sociale woningbouw, economische waarde en gebiedsontwikkeling
representant architect / architectonisch oeuvre	■		gemeentearchitect W. Hoekstra
kenmerken regionale bouwwijze / -trant / ornament			
herinnering aan persoon / gebeurtenis / curiositeit			
	x 1	x 2	TOTAALSCORE: 20

relevant: als het aspect concreet in beeld is. specifiek: als er sprake is van bijzondere waarde.

Bouwjaar: 1921

Huidige bouwtechnische toestand:

de bouwtechnische toestand is goed

Opmerkingen:

van enkele vensters zijn de ramen verdwenen. (dubbel glas rechtstreeks in kozijn)

Datum opname: september 2011

Gemeente: Weststellingwerf
Plaats: Wolvega
Adres: **Lycklamaweg 51 / 81**

Oorspr. functie: woningen
Huidige functie: **woningen**
MIP-code: FR-WES-175

Kadaster:

Gemeentelijk monument
Karakteristiek pand
Indifferent

Redengevende omschrijving:

De Lycklamaweg is ten oosten van het centrum gelegen en is genoemd naar Lycklama state die iets ten westen van de woningen heeft gestaan, maar al in de eerste helft van de 18de eeuw is gesloopt. De Lycklamaweg is nu een belangrijke toegangsweg van Wolvega. Aan de Lycklamaweg staat een grote diversiteit aan bebouwing waarvan meerdere panden behoudenswaardig zijn.

Zo ook de aan de noordzijde gelegen woningen, bestaan uit vier identieke blokjes van vier woningen (oneven nummers 51 tot en met 81). De woningen zijn in 1921 door gemeentearchitect W. Hoekstra gebouwd als sociale woningbouw. De woningen vormen een eenheid door de samenhangende (gesitueerde) ligging.

De vier woningblokjes bestaan elk uit twee maal twee in spiegelbeeld tegen elkaar geplaatste woningen op breed rechthoekig grondplan. Aan de achterzijde bezit elke woning een platte aanbouw. Elk bouwblokje van vier woningen bestaat uit één bouwlaag en een zolderverdieping onder dwars schilddak met klein overstek. De kap zwenkt aan de onderzijde iets uit (geknikte kap). In totaal zijn aan de achterzijde nog één enkele en één dubbele hoge gemetselde schoorsteen aanwezig (de overige schoorstenen zijn verdwenen). De dakkapellen en dakvensters aan de achterzijde zijn niet authentiek. Aan de voorzijde bezit elke woning een vernieuwde dakkapel met plat dak.

Het dak is bedekt met natuurrode opnieuw verbeterde holle pannen met platte driekant vorsten. Onder de kap is een zinken mastgoot op geprofileerde houten klossen (doorstekende dakliggers) aanwezig.

De gevels zijn opgetrokken uit roodbruine baksteen in kruisverband. Het voegwerk is in de voorgevel iets gesneden en van een lichte kleur. De overige gevels zijn voorzien van een daggestreep (het voegwerk is iets verweerd). De platte aanbouw is gemetseld in halfsteens metselwerkverband en bezit platvol voegwerk.

Het trasraam / basement dat wordt beëindigd met een rollaag is van een iets donkere baksteen en bezit grijs voegwerk.

De voorgevel bezit per woning de entree met kalf en bovenlicht en nieuwe voordeur, één dubbel raamvensters met boven- en onderramen, een klein wc raampje en kelderraampje. De authentieke kozijnen zijn voorzien van een profilering en het authentieke bovenlicht en wc-raam zijn voorzien van diagonale roeden. Het raamvenster is voorzien van nieuwe bovenramen en de onderramen zijn verdwenen (vervangen door dubbel glas). Het entreekozijn is voorzien van een natuursteen onderdorpel en neuten en een gemetselde stoep voor de entree. Boven de vensters is een rollaag aanwezig en aan de onderzijde een gemetselde raamdorpel.

In de zijgevels en in de achtergevel (van elke woning) is één smal raamvenster met boven- en onderraam aanwezig. In de aanbouw zijn diverse raamvensters en een loopdeur aanwezig. De vensters van de aanbouw zijn niet authentiek. De kozijnen zijn wit geschilderd en de ramen groen.

Advies met betrekking tot bouwkundige staat en onderhoud:

Bouwkundige staat van de woningen is voor zover waarneembaar goed. Er zijn helaas enkele schoorstenen en ramen verdwenen waardoor zowel de beeldwaarde als de intrinsieke monumentale waarde deels is aangetast.

Motivatie:

De woningen zijn van algemeen belang als gemeentelijk monument door:

- de ensemble waarde van de vier bouwblokjes;
- de architectuurhistorische gaafheid van de hoofdvorm en esthetische kwaliteit van het ontwerp;
- De cultuurhistorische waarde als sociale woningbouw woningen;
- en de authenticiteit van de hoofdvorm.